

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra ázijských štúdií

BAKALÁRSKA DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Postavy žien v poviedkovej tvorbe čínskej spisovateľky Ding Ling zo zbierky
Denník slečny Suo-fej a jiné prózy od Dany Kalvodovej**

Female characters in short stories of Ding Ling from short-story collection *Miss
Sophie's Diary and Other Stories* by Dana Kalvodová

OLOMOUC 2019 Monika Havranová

vedúci diplomovej práce: Mgr. Kamila Hladíková, Ph.D.

Čestné prehlásenie

Vyhlasujem, že bakalársku prácu som vypracovala samostatne a uviedla som všetky použité pramene a literatúru.

V Olomouci dňa.....

Podpis.....

Anotácia

Meno a priezvisko: Monika Havranová

Názov fakulty a katedry: Filozofická fakulta, Katedra ázijských štúdií

Názov práce: Postavy žien v poviedkovej tvorbe čínskej spisovateľky Ding Ling zo zbierky *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy* od Dany Kalvodovej

Vedúci práce: Mgr. Kamila Hladíková, Ph.D.

Kľúčové slová: Ding Ling, Denník slečny Suo-fej a jiné prózy, poviedka, ženská postava, zmena, analýza, zbierka poviedok,

Počet strán: 53

Cieľ práce:

Cieľom mojej práce je poukázať na postavy žien v zbierke diel *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Zbierku zostavila a jednotlivé poviedky preložila Dana Kalvodová. V prvej kapitole predstavím autorku Ding Ling, jej život a literárnu tvorbu, v druhej kapitole budem analyzovať samotnú zbierku a jednotlivé poviedky a v tretej kapitole priblížim charakteristiky ženských postáv v poviedkach. Počas písania práce som zistila, že kapitola s historickým a literárnym kontextom nebola v práci potrebná, tak som ju odstránila.

Týmto spôsobom by som sa veľmi rada poďakovala Mgr. Kamile Hladíkovej, Ph.D. za jej ochotný a trpezlivý prístup, pomoc pri výbere témy a hľadani odbornej literatúry, cenné pripomienky a rady, ktoré mi poskytla pri vypracovávaní bakalárskej práce.

Obsah

Edičná poznámka	7
1. Úvod	8
2. Život spisovateľky Ding Ling	9
2.1. Osobný život.....	9
2.2. Literárne tvorba.....	15
3. Ženské postavy v poviedkovej tvorbe Ding Ling	22
3.1. Zbierka poviedok <i>Denník slečny Suo-fej a jiné prózy</i> (丁玲选集, Dīng Líng xuǎnjí, 1955)	22
3.2. Poviedky zo zbierky <i>Denník slečny Suo-fej a jiné prózy</i>	23
3.2.1. „Denník slečny Suo-fej“ (莎菲女士的日记, Shāfēi nǚshì de rìjì, 1928) ...	23
3.2.2. „Dům na Čchun-jün-li“ (1929).....	26
3.2.3. „Šanghaj na jaře 1930“ (一九三零年春上海, Yījiūsānlíngnián chūn Shànghǎi, 1930).....	27
3.2.4. „Povodeň“ (水, Shuǐ, 1931).....	30
3.2.5. „Jedné noci“ (某夜 Mǒu Yè, 1932).....	31
3.2.6. „Básnik Jarov“ (1933)	32
3.2.7. „Útěk“ (1933)	34
3.2.8. „Na vesnici Ranních červánků“ (我在夏村的时候, Wǒ zài Xiàcūn de shíhou, 1940).....	35
3.2.9. „Nová víra“ (新的信念, Xīn de xìnniàn, 1941).....	38
3.2.10. „Lidový umělec Li Pu“ (1944)	39
3.2.11. „Na dobytčím trhu v Čuan-jao-wan“ (1944)	41
4. Charakteristika ženských postáv v poviedkach zo zbierky Denník slečny Suo-fej a jiné prózy	43
5. Záver	46
Resumé	49

Zoznam použitej literatúry	50
---	-----------

Edičná poznámka

V práci používam zjednodušené znaky a transkripciu pinyin. Mená a názvy uvádzam v transkripcií pinyin bez tónových značiek, následne v zátvorke dopĺňujem zjednodušené znaky a pinyin s tónmi. V zátvorke pri osobách taktiež uvádzam rok narodenia a úmrtia a pri udalostiach roky trvania. Pri ďalšom použití mien alebo názvov už znaky a pinyin s tónmi neuvádzam, výnimkou sú názvy poviedok, ktorých pôvodný názov uvádzam aj v prvej aj v druhej kapitole. Ak sú pri pojmoch dôležité vysvetlenia, uvediem ich v poznámkach pod čiarov. Zaužívané pojmy nechávam v slovenskom jazyku, napr. Šanghaj, Peking, Kanton atď. Mená v práci skloňujem podľa slovenskej gramatiky bez pomlčky, napr. Mao Zedong – Mao Zedonga.

Názvy poviedok nechávam v českom preklade, ako sú preložené v zbierke poviedok a označujem ich úvodzovkami. Pri ktorých sa dalo dohľadať, tam v zátvorke dopĺňujem názvy v znakoch a pinyin s tónmi a rok vydania poviedky. Pri ďalšej zmienke poviedky, názov uvádzam iba v českom preklade s úvodzovkami.

Mená postáv v jednotlivých poviedkach uvádzam v pinyin a pri skloňovaní mien používam slovenskú gramatiku bez pomlčky. Úryvky z poviedok nechávam v českom jazyku ako sú pôvodne aj v zbierke. V práci ich označujem úvodzovkami a kurzívou. Mená a názvy v úryvkoch nechávam v českej transkripcií, presne ako sú napísané v zbierke poviedok.

1. Úvod

V priebehu 20. storočia sa ženské postavy v čínskej literatúre výrazne menili. Od slobodných žien prešli zmenou k revolučným nadšencom. Samotná krajina prešla veľkými zmenami, od rozpadu cisárstva, cez občiansku vojnu, až po vznik republiky.

Témou bakalárskej práce je analýza ženských postáv vo vybraných poviedkach od čínskej spisovateľky Ding Ling (丁玲 Dīng Líng, 1904-1986). Autorka je jedna z najvýznamnejších a najštudovanejších autoriek fikcie v modernej čínskej literatúre.¹ Ako primárny zdroj som vybrala zbierku poviedok *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy* (丁玲选集, Dīng Líng xuǎnjí, 1955) od Dany Kalvodovej.

Hlavným cieľom bakalárskej práce je pomocou analýzy zistiť akými zmenami prešli ženské postavy v poviedkach, aké faktory na zmeny vplývali a ako sa s nimi nakoniec vyrovnali.

V prvej kapitole je pomocou sekundárnej literatúry objasnený život a literárne diela autorky Ding Ling. V prvej podkapitole sa venujem iba jej súkromnému životu. Je tu zachytený jej život od narodenia až po smrť. V druhej podkapitole sa venujem jej literárnej tvorbe.

V druhej kapitole prestupujem na analýzu zbierky. Na začiatku predstavujem samotnú zbierku, potom sa presúvam k analýze každej poviedky. V tretej kapitole na základe rozboru vyberám prominentné ženské postavy a opisujem ich charakteristiky.

Na základe analýzy prichádzam k záverom, ktoré vysvetlím a zhrniem v samotnom závere.

¹ YING, Li-hua. *Historical dictionary of Modern Chinese literature*. Lanham, Maryland: The Scarecrow Press, 2010. xxviii, s.466. *Historical dictionaries of literature and the arts*, 35. ISBN 978-0-8108-5516-8. S. 32

2. Život spisovateľky Ding Ling

Ding Ling je jednou z najznámejších čínskych autoriek 20. storočia. Vďaka svojej tvorbe sa stala známou hlavne v 20. a 30. rokoch. Jej život, ktorý sa odohráva na pomedzí politickej a kultúrnej zmeny v Číne, priamo ovplyvňuje jej diela. Jej tvorba predstavila Číne mladé ženy, ktoré sa oslobodili od rodiny a spoločenských noriem.²

2.1. Osobný život

Ding Ling, pravý menom Jiang Bingzhi (蒋冰之 Jiǎng Bīngzhī), sa narodila v Linli (临澧县 Línlí Xiàn) v provincii Hunan (湖南 Húnán) v roku 1904.³ Jej otec sa stal závislým na ópiu, premrhal rodinné bohatstvo a zomrel, keď Ding Ling mala štyri roky.⁴ Bola vychovaná matkou, vzdelanou a nezávislou ženou, ktorá neustále podporovala nové myšlienky.⁵ Neskôr v živote, vidíme, že vzor silnej ženy v podobe jej matky vplýva aj na jej literárnu tvorbu.

Po matke zdedila nezávislú povahu, ktorú sa nebála ukázať na verejnosti, napríklad ako predstaviteľka študentského združenia sa domáhala rovnakých vzdelávacích príležitostí a ako nesúhlas voči školským pravidlám si ostrihala vlasy.⁶ Počas vysokoškolského štúdia v Changsha (长沙 Chángshā) v roku 1919 aktívne podporovala Májové hnutie. V trinástich protestovala s ďalšími mladými študentkami

² MCDUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. S. 130

³ TAO, Tang. *History of Modern Chinese Literature*. Peking: Foreign Language Press, 1993. 527 s. ISBN 7-119-01459-5. S.308

⁴ ALBER, Charles J. *Embracing the lie: Ding Ling and the politics of literature in the People's Republic of China*. 1st pub. Westport: Praeger, 2004. viii, 357 s. ISBN 0-275-97236-4. S.1

⁵ MCDUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. S. 131

⁶ *Writing women in modern China: an anthology of women's literature from the early twentieth century*. Editor Amy D. DOOLING, editor Kristina M. TORGESON. New York: Columbia University Press, 1998. xii, s.394. Modern Asian literature series. ISBN 978-0-231-10701-3. S.264

za rovnoprávnosť žien.⁷ S rodinou sa odcudzila v roku 1921 potom ako neprijala dohodnuté manželstvo. Odišla do Šanghaja kde sa dostala medzi anarchistov a ľavicových aktivistov a spriatelila sa s Qu Quibaiom (瞿秋白 Qú Qiūbái).⁸

V roku 1922 nastúpila na Dievčenskú ľudovú školu (Peoples Girls School), založená Chen Duxiuom (陳獨秀 Chén Dúxiù). Ovplyvnená feministkou Wang Huiwu (王會悟 Wánghuìwù), začala Ding Ling viesť bohémsky život a zaujímať sa o politiku a moderné umenie.⁹ Nasledujúci rok nastúpila na katedru čínskeho jazyka a literatúry na Šanghajskej Univerzite (上海大学, Shànghǎi Dàxué), pro-komunisticky ladená inštitúcia, kde vyučoval Mao Dun (矛盾 Máo Dùn) a pod dohľadom Qu Qiubaia sa začala učiť ruský jazyk.¹⁰

V roku 1924 sa presťahovala do Pekingu s úmyslom nastúpiť na Pekingskú Univerzitu (北京大学, Běijīng Dàxué). Štúdiu sa vzdala potom ako sa zoznámila s mladým začínajúcim básnikom Hu Yepinom (胡也频, Hú Yěpín), ktorý sa stal jej partnerom, a Shen Congwenom (沈从文, Shén Cóngwén). Vďaka stretnutiu s ďalšími umelcami začala Ding Ling venovať svojej umeleckej stránke.¹¹

V roku 1926 sa nakrátko presťahovala naspäť do Šanghaja. Zaujal ju rýchlo sa zväčšujúci filmový priemysel, kde sa chcela zaradiť medzi vychádzajúce filmové herečky. Jej plán nevyšiel a tak sa vrátila do Pekingu ku Hu Yepinovi. Na krátky čas sa presťahovali do Západných hôr, kde si vychutnávali pokojnejší život mimo veľkomesta.

⁷ FEUERWERKER, Yi-Tsi M. „In Quest of the Writer Ding Ling.“ *Feminist Studies*, vol. 10, no. 1, 1984, s. 65–83. dostupné z: www.jstor.org/stable/3177896. S. 69

⁸ MCDUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. S. 131

⁹ *Writing women in modern China: an anthology of women's literature from the early twentieth century*. Editor Amy D. DOOLING, editor Kristina M. TORGESON. New York: Columbia University Press, 1998. xii, s.394. Modern Asian literature series. ISBN 978-0-231-10701-3. S.264

¹⁰ MCDUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. s. 131

¹¹ ALBER, Charles J. *Embracing the lie: Ding Ling and the politics of literature in the People's Republic of China*. 1st pub. Westport: Praeger, 2004. viii, 357 s. ISBN 0-275-97236-4. S.3

Nedostatok peňazí a dochádzanie do Pekingu boli ale pre dvojicu priveľkou prekážkou, tak sa pokorne vrátili do Pekingu.¹²

Spolu s Hu Yepinom a Shen Congwenom sa v roku 1928 vydala do Šanghaja. Tam všetci traja pracovali na vydávaní článkov pre *Centrálny denník* (中央日报 Zhōngyāng rìbào) a *Červený a čierny* (红黑 Hóng Hēi). Ding Ling s Hu Yepinom sa nakrátko presťahovali do Jinanu (济南 Jǐnán) a v roku 1930 sa vrátili do Šanghaja, kde sa im narodil syn. V tom istom roku sa Hu Yepin stal členom Ligy ľavicových spisovateľov¹³ (中國左翼作家聯盟 Zhōngguó Zuǒyì Zuòjiā Liánméng), hneď na to aj aktívnym členom Komunistickej strany Číny (中国共产党, Zhōngguó Gòngchǎndǎng)¹⁴.¹⁵ V roku 1931 bol zatknutý a nasledovne popravený aj s ďalšími štyrmi spisovateľmi.¹⁶

Strata partnera zasiahla Ding Ling hlboko a poslala syna do Hunanu za jej matkou. Pod vplyvom tragickej udalosti ona sama vstúpila do Ligy ľavicových spisovateľov a rok nato sa stala členkou Komunistickej strany.¹⁷ Počas občianskej vojny v roku 1933 bola zatknutá Kuomintangom¹⁸ (中国国民党, Zhōngguó Guómíndǎng). Na

¹² KALVODOVÁ, Dana. Predslov. In: LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S.11

¹³ Liga ľavicových spisovateľov - vznikla 2. marca 1930 pri stretnutí 40 autorov v Šanghaji. Medzi nimi boli aj Lu Xun (鲁迅, 1881-1936), Mao Dun (茅盾, 1896-1981) a Tien Han (田汉, 1898-1968). Ľavicovo orientovaní spisovatelia hrali dôležitú úlohu v propagovaní Marxizmu a Komunistickej strany.

¹⁴ Komunistická strana - vznikla v roku 1921 v Šanghaji. Založili ju Chen Duxiu (陈独秀, Chén Dúxiù, 1879-1942) a Li Dazhao (李大钊, Lǐ Dàzhāo, 1889-1927). Po založení Čínskej ľudovej republiky sa stala vládnuou stranou.

¹⁵ MCDUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. s. 131

¹⁶ *Writing women in modern China: an anthology of women's literature from the early twentieth century*. Editor Amy D. DOOLING, editor Kristina M. TORGESON. New York: Columbia University Press, 1998. xii, s.394. Modern Asian literature series. ISBN 978-0-231-10701-3. S.265

¹⁷ MCDUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. S. 131-132

¹⁸ Kuomintang - Je to čínska konzervatívna politická strana, v súčasnosti pôsobí v Čínskej republike na Taiwane. Od založenia až do svojej smrti bol jej lídrom Sunjatsen a po ňom viedol stranu Čankajšek (蔣

verejnosti nebolo známe, čo sa s ňou po zatknutí stalo. Keď o nej dlhší čas nebolo nič počuť, predpokladalo sa, že bola zabitá. V skutočnosti bola v domácom väzení pod dohľadom Kuomintangu.¹⁹

Po troch rokoch domáceho väzenia v Nankingu (南京 Nánjīng) sa jej v roku 1933 podarilo utiecť. Cez Šanghaj a XI'AN (西安 Xī'ān) sa 31. októbra dostala do Yan'anu (延安, Yán'ān), kde v tom čase sídlil Ústredný výbor komunistickej strany Číny (中国共产党中央委员会, Zhōngguó gòngchǎndǎng zhōngyāng wěiyuánhui). Privítali ju tam samotný Mao Zedong²⁰ (毛泽东 Máo Zédōng, 1893-1976), Zhou Enlai²¹ (周恩来 Zhōu Ēnlái, 1898-1976) a ďalší členovia Komunistickej strany. Po štyridsiatich rokoch sa aj samotná Ding Ling vyjadrila, že to bolo najšťastnejšie obdobie jej života.²²

V Yan'ane zaujala vedúcu pozíciu v komunite Komunistickej strany: stala sa súčasťou Červenej armády a redigovala časopis *Oslobodenecký Denník* (解放日报 Jiěfàng Ribào). Taktiež viedla propagačnú divadelnú skupinu do dedín v provinciách Shanxi (山西 Shānxī) a Sha'anxi (陕西 Shǎnxī), kde sa snažili zmobilizovať dedičanov proti Japonskej okupácii.²³

介石, Jiǎng Jièshí, 1887-1975). Po prehre občianskej vojny sa strana stiahla na Taiwan, kde prevzala moc nad ostrovom.

¹⁹ *Writing women in modern China: an anthology of women's literature from the early twentieth century.* Editor Amy D. DOOLING, editor Kristina M. TORGESON. New York: Columbia University Press, 1998. xii, s.394. Modern Asian literature series. ISBN 978-0-231-10701-3. S.265

²⁰ Mao Zedong - bol jeden z najdôležitejších politických lídrov v čínskej histórii. Bol spoluzakladateľom Komunistickej strany Číny a na jej čele stál viac ako 40 rokov. Po skončení občianskej vojny a výhre nad Kuomintangom, 1. októbra 1949 vyhlásil vznik Čínskej ľudovej republiky. Bol strojcom Veľkého skoku vpred, pri ktorom sa snažil o zrýchlenú industrializáciu krajiny, namiesto toho v Číne zavládol hladomor a Kultúrnej revolúcie, ktorá vytvorila v krajine chaos, ktorý trval až do jeho smrti 9. septembra 1976.

²¹ Zhou Enlai bol čínsky politik, diplomat, premiér Čínskej ľudovej republiky medzi rokmi 1949-1976 a najvernejší spojenec Mao Zedonga.

²² HARNISCH, Thomas. Ding Ling, Yike wei chu tang de qiangdan (The Unfired Bullet),1938. In: SŁUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949.* Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.50-52. ISBN 90-04-07881-9. S.50

²³ *Writing women in modern China: an anthology of women's literature from the early twentieth century.* Editor Amy D. DOOLING, editor Kristina M. TORGESON. New York: Columbia University Press, 1998. xii, s.394. Modern Asian literature series. ISBN 978-0-231-10701-3. S.265

V Yan'ane stretla Chen Minga, ktorý sa stal jej prvým oficiálnym manželom. Spôsobilo to veľký škandál, keďže jej nový manžel bol o 10 rokov mladší.²⁴ Jej názory na umenie a literatúru sa spôsobili rozpor medzi ňou a Komunistickou stranou a kritika ju neminula zo všetkých strán. Vo svojej článkovej tvorbe kritizovala diskrimináciu voči ženám, táto téma sa stala predmetom diskusie v Yan'ane. V roku 1942 Mao Zedong vydal Rozhovory o literatúre a umení na konferencii v Yan'ane (在延安文艺座谈会上的讲话 *Zài Yán'ān Wén Yì Zuòtánhuì shàng de Jiǎnghuà*), zväčša namierené proti Ding Ling a ďalším spisovateľom.²⁵

Ding Ling prijala kritiku, na niekoľko mesiacov ustúpila do úzadia, ale s literárnou tvorbou pokračovala aj naďalej. V roku 1949 vycestovala na svoje prvé oficiálne návštevy do Moskvy a Prahy a v priebehu ďalších rokov oficiálne cestovala aj do ďalších krajín. Jej sláva a prestíž v Číne a v zahraničí vzrástli po získaní Stalinovej ceny v roku 1951.²⁶

Od roku 1949 patrila medzi najvýznamnejšie osobnosti Čínskej ľudovej republiky (中华人民共和国, *Zhōnghuá Rénmín Gònghéguó*), čo netrvalo dlho.²⁷ V roku 1957 počas kampane proti pravičákovi (反右派斗争 *Fǎn yòupàimen zhēng*, 1957–1958) bola kritizovaná za individualistické tendencie vo svojej tvorbe. Jedna kritika hovorila, že Ding Ling je stelesnenie duše slečny Sofie.²⁸ Postava Sofie bola považovaná za prejav

²⁴ MCDOUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. s. 213

²⁵ *Writing women in modern China: an anthology of women's literature from the early twentieth century*. Editor Amy D. DOOLING, editor Kristina M. TORGESON. New York: Columbia University Press, 1998. xii, s.394. Modern Asian literature series. ISBN 978-0-231-10701-3. S.265

²⁶ MCDOUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. S. 213

²⁷ HLADÍKOVÁ, Kamila. *Moderní čínská literatura: učební materiál pro studenty sinologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, s.189. ISBN 978-80-244-3840-5. S.37

²⁸ FEUERWERKER, Yi-tsi M. „The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspects of the Writer's Role in Ding Ling.“ In GOLDMAN, Merle. *Modern Chinese literature in the May Fourth Era*. Cambridge Massachusetts: Cambridge University Press.1977.s.281-307. Harvard east Asian series. ISBN 0-674-57911-9. S.294

extrémneho individualizmu, jej zaujatosť sexom bol odraz buržoáznej dekadencie a nihilizmu a pri hľadaní samej seba neustále manipulovala mužov.²⁹

V roku 1958 bola prinútená odísť do vyhnanstva na vidiek, kde zostala v pracovných táborov až do konca Kultúrnej revolúcie³⁰ (文化大革命 Wénhuà dàgémìng, 1965-1969). Do Pekingu sa vrátila v roku 1979, bola rehabilitovaná, vrátila sa k literárnej tvorbe a znova sa začlenila do politického života: bola vymenovaná za podpredsedu Združenia spisovateľov (作家协会 Zuòjiā Xiéhuì). V 80. rokoch jej bolo povolené vycestovať do zahraničia, navštívila mnoho krajín, medzi nimi napríklad Spojené štáty, Kanadu, Francúzsko a Austráliu.³¹

V roku 1986 vo svojich 81 rokoch zomrela kvôli ťažkostiam z cukrovky a rakoviny pľúsok. Jej smrť bola v Číne formálne oznámená a jej nekrológ bol vydaný v čínskych a v anglických novinách a v čínskych komunitách na celom svete.³²

²⁹ FEUERWERKER, Yi-tsi M. „The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspects of the Writer's Role in Ding Ling.“ In GOLDMAN, Merle. *Modern Chinese literature in the May Fourth Era*. Cambridge Massachusetts: Cambridge University Press. 1977. s. 281-307. Harvard east Asian series. ISBN 0-674-57911-9. S.3

³⁰ Kultúrna revolúcia - politická kampaň v Číne odohrávajúc sa medzi rokmi 1965-1969. Zorganizovaná skupinou okolo Mao Zedonga. Oficiálnym zámerom bolo odstránenie kapitalizmu v KĽĽ, ale skutočný zámer bola strata vplyvu Mao Zedonga na chod štátu. Dôsledkom revolúcie bola Čína v chaose, nespočetne veľa obetí, škody na kultúrnom dedičstve. Ekonomika krajiny bola rozvrátená, školstvo utrpel tiež, lebo sa počas revolúcie vyučovali iba Maove myšlienky. Po skúmaní vyšlo najavo, že počas Kultúrnej revolúcií stratilo život okolo 8 miliónov ľudí.

³¹ MCDOUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. s. 213

³² BARLOW, Tani E., BJORGE, Gary J. *I myself am a woman: selected writings of Ding Ling*. Boston: Beacon Press, 1989. 361 s. Asian Voices Series. ISBN 08070674369. S.45

2.2. Literárne tvorba

Ding Ling si pred začiatkom svojej literárnej kariéry prešla ochudobneným životom v Pekingu a Šanghaji a neúspešnými pracovnými skúsenosťami, až potom sa rozhodla stať sa spisovateľkou.³³ Jej literárna tvorba prešla drastickou zmenou, od pokrokových a provokatívnych diel so ženským pohľadom na svet až k literatúre pre masu.³⁴

Prvá poviedka s názvom „Mengke“ (梦珂 Mèngkē), bola publikovaná v *Mesačníku pre poviedku a román* (小说月报 Xiǎoshuō Yuèbào). V príbehu rozpráva o svojom neúspešnom pokuse presadiť sa ako herečka na vzrastajúcej filmovej scéne v Šanghaji.³⁵ Mladá žena Mengke sa presťahuje do Šanghaja aby mohla študovať umenie, ale skončí ako filmová herečka, ktorá nielen že predáva svoje telo ale aj dušu.³⁶ „Mengke“ nebolo veľmi úspešné dielo, ale obsahovalo prvky rannej tvorby Ding Ling: osamotený jednotlivec v nepriateľskom alebo nevhodnom prostredí, uvedomuje si svoje city a zároveň s nimi bojuje.³⁷

V poviedke „Slečna Amao“ (阿毛姑娘 Āmáo gūniáng) sa hlavná postava, vidiecke dievča Amao, vydá na podobnú cestu ako Mengke v predchádzajúcom diele. Odíde z malej dediny a vydá sa do rodiny v veľkomeste. Život vo veľkom meste a neustály kontakt s bohatými ľuďmi u nej vyvolá túžbu po doposiaľ neexistujúcich možnostiach. Napriek jej snahe, sú všetky jej sny nedosiahnuteľné. Nakoniec prepadla

³³ DOOLING, Amy D. *Women's Literary Feminism in Twentieth Century China*. New York: Palgrave Macmillan, 2005. s.273. ISBN 1-4039-6733-4, S. 82-83

³⁴ HLADÍKOVÁ, Kamila. *Moderní čínská literatura: učební materiál pro studenty sinologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, s.189. ISBN 978-80-244-3840-5. S.37

³⁵ MCDUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. S. 131

³⁶ FEUERWERKER, Yi-tsi Mei, SLUPSKI, Zbigniew-edit., *A Selective Guide to Chinese Literature 1900-1945*, s. 46

³⁷ FEUERWERKER, Yi-tsi M. „The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspects of the Writer's Role in Ding Ling.“ In GOLDMAN, Merle. *Modern Chinese literature in the May Fourth Era*. Cambridge Massachusetts: Cambridge University Press.1977.s.281-307. Harvard east Asian series. ISBN 0-674-57911-9. S.289

depresíí a spáchala samovraždu. Dielo bolo vydané v roku 1928 v *Mesačníku pre poviedku a román*.³⁸

V oboch poviedkach Ding Ling predstavuje hlavnú postavu ženy, ktorá trpí. V príbehoch ich autorka opisuje s kritickým pohľadom.³⁹

„Letné prázdniny“ (暑假中 Shūjià zhōng), poviedka vydaná v roku 1928 v *Mesačníku pre poviedku a román*, rozpráva o homosexuálnych aférach skupiny mladých učiteliek z vidieckej školy. Počas jedného leta, frustrované neustálym teplom a nudou, sa uchýlia k ohováraniu, haštereniu a ľúbostným aféram.⁴⁰ Ženské postavy sú príkladom „polo-oslobodenej ženy,“ to znamená, že sa snažia oslobodiť, ale na koniec sa im to nepodarí, namiesto toho sa stávajú povrchnými osobami.⁴¹

Autorkinou najznámejšou poviedkou je „Denník Slečny Suo-fej“ (莎菲女士的日記, Shāfēi nǚshì de rìjì). Napriek svojej popularite sa dielo po vydaní, v roku 1928 v *Mesačníku pre poviedku a román*, nevyhlo kritike a kontroverziám za opis sexuálnych túžob mladej ženy.⁴² Odvtedy sa stala jednou z najčastejšie analyzovaných diel autoriek Májového hnutia.⁴³

Poviedka „Yecao“ (野草 Yěcǎo) je ďalším príkladom „Novej ženy“. Rovnako ako Suo-fej, Yecao je mladá spisovateľka, ktorá žije sama v Šanghaji. Je vyobrazená ako

³⁸ FEUERWERKER, Yi-tsi Mei. Ding Ling, Zai heian zhong (In the Darkness), 1928. In: ŚLUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.46-50. ISBN 90-04-07881-9. S. 46

³⁹ DOOLING, Amy D. *Women's Literary Feminism in Twentieth Century China*. New York: Palgrave Macmillian, 2005. s.273. ISBN 1-4039-6733-4. S. 96

⁴⁰ MCDOUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. S. 132

⁴¹ FEUERWERKER, Yi-tsi Mei. Ding Ling, Zai heian zhong (In the Darkness), 1928. In: ŚLUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.46-50. ISBN 90-04-07881-9. S. 47

⁴² *Writing women in modern China: an anthology of women's literature from the early twentieth century*. Editor Amy D. DOOLING, editor Kristina M. TORGESON. New York: Columbia University Press, 1998. xii, s.394. Modern Asian literature series. ISBN 978-0-231-10701-3. S.21

⁴³ DOOLING, Amy D. *Women's Literary Feminism in Twentieth Century China*. New York: Palgrave Macmillian, 2005. s.273. ISBN 1-4039-6733-4. S. 98

nezávislá a žena s pevnou vôľou, ale ilúzie o láske ju premenili na cynického človeka. Na rozdiel od Suo-fej nie je zamotaná do vlastných sexuálnych túžob a citov, naopak odoláva fyzickému nutkaniu a fantáziám. „Yecao“ , poviedka vydaná v roku 1929 v Červený a čierny, zaznamenáva zmenu v literárnej kariére Ding Ling, väčšiu pozornosť kladie na iné námety.⁴⁴

Príbehy z rannej tvorby sa sústreďujú na postavy s podobnými zložitými situáciami: prostitútky snívajúce o lepšom živote, vidiecke dievča zničené luxusom mestského života, prepracované učiteľky zachytené v malicherných mileneckých hádkach, žena odsúdená spoločnosťou kvôli ľúbostnej afére a zradená milencom. Niekoľko príbehov rozprávalo o ženách uprostred znepokojujúcej ľúbostnej aféry alebo o ženách zmýšľajúcich nad samovraždou.⁴⁵

Uväznenie a zabíjanie Hu Yepina malo veľký vplyv na literárnu tvorbu Ding Ling. Rozhodla sa pre ľavicovú politiku, v roku 1931 vstúpila do Ligy ľavicových spisovateľov a o rok neskôr do Komunistickej strany. Upustila od predchádzajúcej témy mladých žien a plne sa oddala písaniu v duchu revolúcie.⁴⁶

V roku 1930 vydala svoj prvý román *Weihu* (韦护 Wéihù), ktorý sa síce zaoberá konfliktom medzi láskou a revolúciou, ale dôraz bol najmä upriamený na lásku. Z toho pohľadu to nebol úplne nový koncept autorkinej tvorby, ale môžeme to brať ako začiatok zmeny literárnej tvorby Ding Ling.⁴⁷ Témou sa zaoberala aj v nasledujúcej novele „Šanghaj na jar, 1930“ (一九三零年春上海 Yījiūsānlíngnián chūn Shànghǎi). Dielo zachytáva premenu hlavnej hrdinky z objektu lásky svojho manžela na aktívnu revolucionárku.⁴⁸ V diele Ding Ling ukazuje dôležitosť revolúcie, ktorú stavia nad

⁴⁴ DOOLING, Amy D. *Women's Literary Feminism in Twentieth Century China*. New York: Palgrave Macmillan, 2005. s.273. ISBN 1-4039-6733-4. S. 99-100

⁴⁵ FEUERWERKER, Yi-tsi M., *The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspect of the Writer's Role in Ding Ling*. s.291

⁴⁶ *Writing women in modern China: an anthology of women's literature from the early twentieth century*. Editor Amy D. DOOLING, editor Kristina M. TORGESON. New York: Columbia University Press, 1998. xii, s.394. Modern Asian literature series. ISBN 978-0-231-10701-3. S.265

⁴⁷ LARSON, Wendy. *Women and Writing in Modern China*. Stanford, Calif. : Stanford University Press, 1998. vii, 267 p. ISBN 0804731292. S.190

⁴⁸ FEUERWERKER, Yi-tsi M. „The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspects of the Writer's Role in Ding Ling.“ In GOLDMAN, Merle. *Modern Chinese literature in the May Fourth Era*.

všetko ostatné.⁴⁹ V roku 1957, počas Kampane proti pravičákovi, bolo dielo napadnuté za sexuálnu podstatu príbehu.⁵⁰ Poviedka slúžila ako príklad nemorálnosti autorky Ding Ling.⁵¹

Dielo „Povodeň“ (水 Shuǐ) bolo v roku vydania, 1931, brané ako krok ku ľavicovej literatúre.⁵² Príbeh poviedky je predstavený nesúvislým rozprávaním bez protagonistu. Skúma kolektívne túžby vidiečanov, ktorí si musia poradiť s pustošením potopy.⁵³ Ding Ling sa zameriava na psychológiu celej skupiny namiesto jednotlivca, na triedny systém spoločnosti a na silu kolektívu.⁵⁴

Vplyvom na literárnu tvorbu boli pre Ding Ling rôzne podnety: vlastné skúsenosti (poviedka Mengke), vplyv Májového hnutia počas štúdia⁵⁵ či ľudia z jej života (jej matka, Hu Yepin). Nedokončená poviedka „Matka“ (母亲 Mǔqīn) zobrazuje príbeh jej matky a zároveň aj spoločenské zmeny v historickom kontexte. V roku 1933 bola publikovaná prvá tretina diela, potom ako bola Ding Ling zatknutá.⁵⁶ Šesť mesiacov po

Cambridge Massachusetts: Cambridge University Press.1977.s.281-307. Harvard east Asian series. ISBN 0-674-57911-9. S.302

⁴⁹ FENG, Jin. *The New Woman in early Twentieth Century Chinese Fiction*. Purdue University Press, 2004. s.256. ISBN 1-55753-330-X. S. 171

⁵⁰ EDWARDS, Luise. „Women Sex-spies: Chastity, National Dignity, Legitimate Government and Ding Ling's "When I was in Xia Village"“. *The China Quarterly*, No. 212, 2012, s. 1059-1078. dostupné z: https://www.jstor.org/stable/23509481?seq=1#metadata_info_tab_contents. S.1066

⁵¹ FEUERWERKER, Yi-tsi M. „The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspects of the Writer's Role in Ding Ling.“ In GOLDMAN, Merle. *Modern Chinese literature in the May Fourth Era*. Cambridge Massachusetts: Cambridge University Press.1977.s.281-307. Harvard east Asian series. ISBN 0-674-57911-9. S. 299

⁵² Ibid. S. 303

⁵³ LARSON, Wendy. *Women and Writing in Modern China*. Stanford, Calif. : Stanford University Press, 1998. vii, 267 p. ISBN 0804731292, S. 170

⁵⁴ LARSON, Wendy. *Women and Writing in Modern China*. Stanford, Calif. : Stanford University Press, 1998. vii, 267 p. ISBN 0804731292. S. 191

⁵⁵ TAO, Tang. *History of Modern Chinese Literature*. s.308

⁵⁶ FEUERWERKER, Yi-tsi M. „The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspects of the Writer's Role in Ding Ling.“ In GOLDMAN, Merle. *Modern Chinese literature in the May Fourth Era*. Cambridge Massachusetts: Cambridge University Press.1977.s.281-307. Harvard east Asian series. ISBN 0-674-57911-9. S. 304

smrti Hu Yepina, v júni 1932 zverejnila Ding Ling poviedku „Jedné noci“ (某夜 Mǒuyè). Dielo zostavila z detailov, ktoré sa k nej doniesli po partnerovej poprave.⁵⁷

Po príchode do Yan'anu dostala povolenie ísť na front. Zo zážitkov čerpala námety na literárnu tvorbu v nasledujúcich rokoch. „Aféra vo Východnej dedine“ (東村事件 Dōngcūn shìjiàn, 1937) je príbeh o utláčaní žien feudálnou morálkou. V diele „Literárna skeč Peng Dehuaia“ (彭德怀速写 Péng Déhuái sùxiě, 1937) opisuje veliteľa, ktorého statočnosť je príkladom pre jeho vojakov a zároveň si zachováva chlapčenskú nevinnosť. Ding Ling postavila úprimné literárne zmýšľanie nad propagačný efekt.⁵⁸

„Nevystrelený náboj“ (一颗未出堂的枪弹 Yī kē wèi chū táng de qiāngdàn, 1937) opisuje udalosti, ktoré sa uskutočnili pred Xi'anským incidentom (西安事变 Xī'ān Shìbiàn, 1936). Staršia žena nájde dvanásť ročného chlapca, ktorý stratil svoj oddiel po napadnutí Kuomintangom. Zostane bývať so ženou v malej dedinke, najskôr sa neprizná, že bol členom Červenej armády. Po získaní sympatií dedinčanom sa im prizná, rozpovie sa o tom, čo sa naučil o revolúcií a vyjadruje túžbu po návrate k svojmu oddielu. Počas napadnutia Kuomintangskými vojakmi sa ho žena neúspešne snažila skryť, vydávala ho za vnuka, ale vďaka prízvuku vojaci zistili, že nie sú rodina. Po nájdení jeho rovnošaty vojaka Červenej armády, veliteľ vydá povel na výstrel. Chlapec ho požiada, aby radšej použil nôž a schoval si náboj na Japoncov. Veliteľ sa nad ním zľutoval a objal ho. Použitím chlapca ako hlavného hrdinu, Ding Ling poukázala na nebojnosť a neústupnosť, ktorá sa nájde iba u detí.⁵⁹

Príchod do Yan'anu bol pre Ding Ling dôležitým bodom v kariére. Jej literatúra však ešte nebola dostatočne revolučná, nie do takej miery ako by sa páčilo strane. Využívala myšlienky a úvahy, ktoré sa u nej sformovali v Šanghaji a dominovali

⁵⁷ Ibid. S. 284

⁵⁸ HARNISCH, Thomas. Ding Ling, Yike wei chu tang de qiangdan (The Unfired Bullet), 1938. In: ŚLUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.50-52. ISBN 90-04-07881-9. S.51-52

⁵⁹ HARNISCH, Thomas. Ding Ling, Yike wei chu tang de qiangdan (The Unfired Bullet), 1938. In: ŚLUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.50-52. ISBN 90-04-07881-9. s.51

v dielach o vidieckom živote. Až v roku 1942 si uvedomila, že musí zredukovať svoju úlohu autorky v revolučnej literatúre.⁶⁰

Ďalšie dva príbehy „Rodina okresného úradníka“ (县长家庭 Xiànzhǎng jiātíng, 1940) a „Zlomené Srdce“ (压碎的心 Yāsui de xīn, 1938) sú prepojené s predchádzajúcou poviedkou: všetky tri ukazujú vlastenecké deti ako hrdinov. Ding Ling taktiež písala príbehy o vojne vzdoru proti Japoncom a vlastenectvu čínskeho ľudu: „Na vesnici Ranních červánků“ (我在夏村的时候, Wǒ zài Xiàcūn de shíhòu, 1940), „Nová viera“ (新的信念 Xīn de xīnniàn, 1939), „Naverbovanie“ (入伍 Rùwǔ, 1940). Témy problému ženy vo vojne a zaostalých tradícií dedinského sobášu vyjadruje v dielach: „Noc“ (夜 Yè, 1941), „Na vesnici Ranních červánků“, „Nová viera“ a „Jesenná žatva“ (秋收的一天 Qiūshōu de yītiān, 1939). Poslednú poviedku, ktorú napísala pred Yan'anskými rozhovormi o literatúre a umení je „V nemocnici“ (在医院中 Zài yīyuàn zhōng).⁶¹ Dej sa odohráva v poľnej nemocnici, nepriamo poukazuje na nedostatok odborníkov v „oslobodeneckých oblastiach“ severnej Číny.⁶²

Ding Ling sa zaujímalala o situáciu žien. V roku 1942 napísala esej „Myšlienky na 8. marca“, kde vyjadruje svoje zdesenie nad rozdielmi medzi ženami a mužmi v oslobodeneckých oblastiach. Toto bola jedná z esejí, kvôli ktorým sa stala terčom Yan'anských rozhovorov, ktoré sa uskutočnili pár týždňov po jej vydaní.⁶³

V roku 1948 vydala zbierku poviedok a reportáži na základe návštevy frontu: *Obrázky zo Severnej Shaanxi* (陕北风光 Shǎnběi fēngguāng).⁶⁴ Mao Zedong ju chválil

⁶⁰ HARNISCH, Thomas. Ding Ling, Yike wei chu tang de qiangdan (The Unfired Bullet), 1938. In: ŚLUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.50-52. ISBN 90-04-07881-9. S.52

⁶¹ Ibid. S.53-54

⁶² HLADÍKOVÁ, Kamila. *Moderní čínská literatura: učební materiál pro studenty sinologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, s.189. ISBN 978-80-244-3840-5. S.38

⁶³ MCDUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. S. 213

⁶⁴ Ibid. s. 213

za „prvý pokus písania o pracovníkoch, vidiečanoch a vojakoch.“⁶⁵ Jedným z nich je príbeh „Osemnásti“ (十八个 Shíbā gè, 1942). Rozpráva o hrdinských skutkoch osemnástich vojakov uväznených za nepriateľskými líniami.⁶⁶

V rovnakom roku vydala svoj posledný román *Slnko nad riekou Sang-kan* (太陽照在桑乾河上, Tàiyáng zhàozài Sānggān héshàng, 1948). Dielo jej prinieslo uznanie, hlavne na medzinárodnej scéne, bolo preložené do množstva jazykov. V roku 1951 vyhrala za román Stalinovú cenu za literatúru.⁶⁷ Ding Ling zachytáva obraz dediny počas agrárnej reformy. Hlavným hrdinom príbehu je kolektív dedinčanov a skupina politických pracovníkov, ktorí prišli do dediny uviesť agrárnu reformu. Žiadna osoba nie je vyzdvihnutá ani potlačená, o jednotlivcoch sa hovorí, keď sú potrebný k osvetleniu situácií. Napriek tomu v príbehu vystupuje neobyčajne veľa postáv. Príbehy a osudy obyvateľov dediny popreplietala medzi sebou, tým dokázala vytvoriť dokonalý obraz čínskej dediny, kde sú všetci v nejakom vzťahu, či už je to príbuzenstvo, priateľstvo, staré zvyky, atď. Taktiež ukazuje zložitost' politickej práce na dediny: snažia zničiť statkárov, dedinčania sa proti tomu vzbúria. Ding Ling dokáže opísať prostredie celkom realisticky, nič nezakrýva, nič neprikrášľuje.⁶⁸

⁶⁵ ALBER, Charles J. Ding Ling Shaanbei fengguang (Scenes from Northern Shaanxi) 1948. In: ŚLUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.55-58. ISBN 90-04-07881-9. S.57

⁶⁶ MCDUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504. S. 213

⁶⁷ Ibid. s. 213

⁶⁸ PRŮŠEK, Jaroslav. *Literatura osvobozené Číny a její lidové tradice*. I. vydání. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1953. s.559. Práce Československé akademie věd. Sekce jazyka a literatury, sv. 1. ISBN: (Vázano). S.202-203

3. Ženské postavy v poviedkovej tvorbe Ding Ling

Pred Májovým hnutím a Hnutím za novú kultúru autori zachycovali ženské postavy v rolách manželiek, matiek a atď. Zatiaľ čo autori Májového hnutia vytvárali ženské postavy mimo rodinného kruhu, ako napríklad študentky, revolucionárky alebo prostitútky.⁶⁹

Zo západnej (európskej) tvorby si požičali komplexný psychologický opis ženy, ktorá sa snaží odpútať od spoločnosti dominujúcej mužmi a hľadá si svoje vlastné miesto v modernej spoločnosti.⁷⁰

Ding Ling sa počas svojej literárnej tvorby zameriavala na rôzne témy, ale preslávili ju príbehy žien.⁷¹ V kapitole sa zameriam na poviedkovú tvorbu Ding Ling, ktorá sa nachádza v zbierke poviedok *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Poviedky vybrala a preložila Dana Kalvodová (1928-2003). Spracovávať budem všetky poviedky a na koniec sa zameriam iba na ženské postavy.

3.1. Zbierka poviedok *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy* (丁玲选集, Dīng Líng xuǎnjí, 1955)

Zbierka *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy* obsahuje jedenásť poviedok vydané v časovom rozmedzí medzi rokmi 1928-1944. Dielo je prierezom poviedkovej tvorby čínskej spisovateľky Ding Ling. Poviedky sú výberom z jej rannej tvorby až po literatúru pre masu, vďaka čomu môžeme vidieť zmenu v štýle písania autorky. Prvotné poviedky sú charakteristické psychologickým opisom hlavných postáv. Neskoršie pozornosť poviedok presúva na revolúciu.

⁶⁹ FENG, Jin. *The New Woman in early Twentieth Century Chinese Fiction*. Purdue University Press, 2004. s.256. ISBN 1-55753-330-X. S.6 - 7

⁷⁰ Ibid.. s.6 - 7

⁷¹ BARLOW, Tani. *The Question of Woman in Chinese Feminism*. Duke University Press, 2004. 494 s. ISBN 0822385392. S.3

V zbierke sú usporiadané poviedky podľa roku ich vydania, od najstarších až po najnovšie. Jednotlivé poviedky sa odohrávajú v rôznom prostredí a ukazujú rozdielne situácie. Niektoré poviedky spojuje rovnaká téma, len sa odohrávajú v obmenenom príbehu. Hlavné postavy sú vo väčšine príbehov ženy, hlavne v prvotných poviedkach, kedy sa autorka zaoberala životnými skúsenosťami žien

Jednotlivé poviedky vybrala a preložila Dana Kalvodová, doslov k dielu napísal prof.dr. Jaroslav Průšek. Zbierka bola vydaná v roku 1955 v Prahe.

3.2. Poviedky zo zbierky Denník slečny Suo-fej a jiné prózy

V tejto podkapitole predstavím jednotlivé poviedky zo zbierky Denník slečny Suo-fej a jiné prózy. Najviac sa budem vyjadrovať k poviedkam, ktoré majú výrazné ženské postavy v popredí.

3.2.1. „Denník slečny Suo-fej“ (莎菲女士的日记, Shāfēi nǚshì de rìjì, 1928)

Poviedka je jedným z jej prvotných diel. Písaná je v denníkovej forme z pohľadu hlavnej postavy Suofej. Ding Ling sa preslávila vďaka odvážnemu a citlivému psychologickému opisu mladej ženy.⁷²

Suofej, hlavná postava, sa odsťahovala od rodiny do Pekingu, kde teraz býva sama. Život jej komplikuje tuberkulóza, kvôli ktorej skončí v nemocnici a je odkázaná na pomoc svojich kamarátov Yufanga a Yunlin. Často ju navštevuje aj kamarát Weidi, ktorý k nej prechováva romantické city, Suofej ich ale neopätuje. V príbehu sa Suofej často cíti osamelá, kvôli tomu využíva Weidiho aby jej robil spoločnosť: „*Jak dlouho už mě, Wei-ti, miluješ? Avšak máš mou lásku? (...) Ano, kdyby nebyl tak hrozně naivní, snad bych ho dovedla mít raději.*“⁷³ Aj keď nezdierajú rovnaké city, Wej-ti je dôležitou

⁷² FEUERWERKER, Yi-tsi Mei. Ding Ling, Zai heian zhong (In the Darkness), 1928. In: SŁUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.46-50. ISBN 90-04-07881-9. S. 48

⁷³ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225.S. 33

postavou v diele: často ju navštevuje doma, nosí jej potraviny, zatiaľ, čo je v nemocnici stará sa o jej byt.

Jedného dňa ju Yufang a Yunlin zoznámia so spolužiakom Ling Jishiom. Od prvého okamihu k nemu pociťuje silnú sexuálnu príťažlivosť: *„Jak jen mám vypsat všechnen půvab toho cizince? Ano, jeho statná postava, jemný obličej, něžná, malá ústa, hebké vlasy-jíž to všechno uchvacuje mé oči. (...) Pozvedla jsem hlavu – ach, uzřela jsem jeho narůžovělé, svěží, rozvlněné rty. Přiznávám se: visela jsem na nich s lačností děcka, toužícího po smlsnutí slad'ounkého cukrátko. (...) Přemáhala jsem se, abych nepodlehla pokušení, a neodvážila jsem se pohlédnout do jeho planoucích očí.“*⁷⁴

Neustále v nej bojovali dva typy ženskej postavy: tradičná, ktorá si ctí svoju česťnosť a nevinnosť, a moderná, ktorá sa chce priamo vrhnúť za svojimi túžbami. Vďaka použitiu vnútorného monológu, Ding Ling experimentuje so psychológiou príťažlivosti, či už z romantického alebo sexuálneho hľadiska: *„Mohu vůbec říci, že jsem se zamilovala do toho Jihozemce? Vždyť ho ještě ani trošičku neznám. Rty, obočí, koutky očí, konečky prstů...jak nesmyslné! To přece není to podstatné. Pomátla jsem se, myslím-li jen na to.“*⁷⁵

*Přečasto si myslím, že kdybych se dočkala dne, a my dva se líbali, vášnivě líbali, a mé tělo by bylo zdrceno bláznivým štěstím... i to bych chtěla. Kdyby mě jako můj rytíř něžně láskal, jeho ruce by se dotýkaly mého těla a já mu celá padla za oběť... i toho bych byla schopná.“*⁷⁶

Vzťah s Ling Jishiom má na Suofej aj negatívny vplyv. Jej túžba bola fyzická a ničivá voči jej mravným hodnotám.⁷⁷ Dokonca sa presťahovala do horšieho bytu, len aby mohla byť k nemu bližšie: *Když jsme hledali pokoj, potkali jsme náhodou Ling Ťi-ša. Přidal se k nám. Byla jsem šťastná a osmělila jsem se několikrát naň lačně pohlédnout. (...) Objevila jsem nízký, malinký provlhlý pokojík v pensionu nazvaném*

⁷⁴ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 37

⁷⁵ Ibid. s. 41

⁷⁶ Ibid. s. 67

⁷⁷ FENG, Jin. *The New Woman in early Twentieth Century Chinese Fiction*. Purdue University Press, 2004. s.256. ISBN 1-55753-330-X. s 155

Ta-jüan, blízko Jün-lina. Ling Ťi-š' i Jün-lin tvrdili, že je tam príliš vlhko. Já jsem však trvala na tom, že se druhého dne přestěhují. (...) Mám se přiznat, co mě přimělo k tomu, abych vyhledala tento pokojík? “⁷⁸

Keď nedostávala od neho dostatočnú pozornosť, snažila sa prísť na to, čo je s ňou zle. Myslí si, že nie je dostatočne dobrá a neustále sa podceňuje. Choroba jej zabraňuje v napredovaní romantického vzťahu: „*Jsem natolik ženou – a žena vždycky upíná své touhy na toho, koho si chce podmanit. Chci ho mít celého. Chci, aby mi bezvýhradně obětoval celé své srdce, aby mě kleče prosil o políbení. Ztratila jsem rozum. Nemyslím na nic jiného než na to, jak dosáhnout svého cíle. Není pochyby – šílím!*“⁷⁹

„*Ling Ťi-š' už ke mně několik dní nepřišel. Ovšem nemohu se strojit, přijímat návštěvy, vést domácnost. Mám tuberkulosu a jsem bez peněz. Co by tu u mě dělal?*“⁸⁰

Jej zdravotný stav sa zhoršil a je nútená ísť do nemocnice. V nemocnici sa dozvedá, že jej najbližšia kamarátka Yunzi zomrela. Je smutná, snaží sa vyrovnať so stratou. Keď sa vráti do svojho bytu, dá Weidimu na prečítanie svoj denník a dúfa, že u neho získa pochopenie, ale on sa nad zmienkami Ling Jishia nahnevá a odíde. Napriek poškodenému vzťahu, Suofej dúfa, že si Weidi nájde dievča, ktoré opätuje jeho city: „*Wej-ti říká, že mě miluje. Proč mi tedy tak často působí bolest? (...) Taková nechutná žárlivost! Takové sobecké nároky! Tomu se říká láska? (...) Tím více si přeji, aby Wej-ti našel upřímnou čistou dívku, která by byla hodná jeho lásky a která by vyplnila prázdnotu, do níž upadl.*“⁸¹ V zbytku poviedky nevidíme uzavretie vzťahu, nedá sa zistiť ako ich vzťah nakoniec dopadol.

Jej kamarátka ju neustále varuje pred Ling Jishiom, hlavne pred jeho povrchnosťou a zhýralým životným štýlom. Ling Jishi ju príde navštíviť, Suofei mu prejaví svoje city a dvojica sa nakoniec pobožká. Po prejavení svojich citov k Suofej, sa jej vzťah k Ling Jishiovi mení. V okamihu, keď sa pobožkajú, Soufej dospeje k záveru,

⁷⁸ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. s. 40

⁷⁹ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 42

⁸⁰ Ibid. S. 56

⁸¹ Ibid. S. 52-53

že ho v skutočnosti nemiluje. Uvedomuje si, že jeho navonok dokonalé správanie nestačí na lásku a jej city sú len čisto fyzické: „*On, Ling Ťi-š', ten podlý človek, mňa políbil!*“⁸²

„*V okamžiku, kedy mňa políbil, poznala jsem chuť toho, co jsem na něm tak zaslepeně milovala. (...) Rozhodla jsem se. Protože jsem v tu chvíli byla zcela při jasném vědomí, chtěla jsem, aby odešel.*“⁸³

Zistenie ju prekvapí a zaskočí, jediné východisko zo situácie, vzťahu s Ling Jishiom, je odsťahovanie sa do iného mesta, kde ju nikto nepozná a môže začať nový život: „*Nechci zústať v Pekingu a do Západných hor teprve nepůjde. Rozhodla jsem se, že odejdu na jih, někam, kde mě nikdo nezná, rozplýtvat ještě to, co mi zbývá. Tam má duše pookřeje.*“⁸⁴

3.2.2. „Dům na Čchun-jün-li“ (1929)

V poviedke opisuje jeden deň zo života prostitútky A'ying. Hrdinka sa odsťahovala od rodiny pred tromi rokmi a od vtedy sa živí ako prostitútky v Šanghaji. Žije v nevestinci, kde pracuje pre madame, ktorá vlastní celý dom. Potom ako od nej ráno odíde klient, začne rozmýšľať nad svojím životom. Spomína si na rodnú dedinu, kde zanechala bývalého priateľa Chen Laosana: „*Zdalo se jí, že se vrátila domů. Čchen Lao-san ji objímal, vášnivě ji objímal. Je lepší než všichni ti chlapi, uvažovala.*“⁸⁵

„*Cítla se ve snu šťastná, když držela jeho hrubé ruce ve svých dlaních.*“⁸⁶

„*Před očima A-jing znovu vyvstala představa Čchen Lao-sana.*“⁸⁷

Spomienky zo starého života v nej vyvolávali otázky ohľadom manželstva. Premýšľa nad možnosťami, ktoré mala, ale nakoniec zisťuje, že teraz je omnoho spokojnejšia. Dokonca jej predstava manželstva pripadá zastrašujúca: „*A že nemá*

⁸² LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění. S. 68

⁸³ Ibid. S.69

⁸⁴ Ibid. S.70

⁸⁵ Ibid. S.71

⁸⁶ Ibid. S.71

⁸⁷ Ibid. S.73

manžela? Vždyť skoro ani jedinou noc nebyla sama. Tak to bylo mnohem zajímavější. Nemusila dělat nic než spát s hosty a to nebylo nic těžkého. Zvykla si na to. Ani trochu studu necítila, když s úsměvem lákala ony neznámé muže. Měla nyní hrůzu z toho, jak dříve žila, a z toho, co si přála: žít jako spořádaná manželka.“⁸⁸

Za tri roky, čo sa odt'ahovala z rodného mesta do Šanghaja a začala pracovať v nevestinci, si zvykla na životný štandard, ktorý by si ako manželka roľníka nemohla udržiavať: „*Jaký by to byl vlastně život s ním? Může takový rolník uživit ženu? Chtěl by jistě, aby dřela ve dne v noci.*“⁸⁹

Proč vlastně by se měla vdávat? Jídlo, šaty, o to všechno se teď nemusila starat. To jí dávala madame.“⁹⁰ A'ying je postava, ktorá nepotrebuje lásku k ideálnemu životu, radosť nachádza v uspokojení sexuálnej potreby aj za cenu straty cudnosti. Zisťuje, že život prostitútky je pre ňu dostatočný, uspokojuje jej túžby, či už sú to sexuálne alebo materiálne (peniaze, nové oblečenie).

A'ying sa za otvorené prejavenie sexuality nehanbí, práve naopak, využíva ju aby dostala to čo chce, t.j. nezávislosť, ktorú získava vďaka zarobeným peniazom. Nie je to mravne silná postava, jej priority sa od tradičného ponímania ženy zmenili. Preferuje život v meste namiesto života na vidieku ako poslušná manželka. Akceptuje svoju životnú cestu, prijíma ju s otvorenou náručou.

3.2.3. „Šanghaj na jaře 1930“ (一九三零年春上海, Yijiūsānlíngnián chūn Shànghǎi, 1930)

„Šanghaj na jaře 1930“ skúma vzťah medzi frustrovaným, melancholickým a náladovým spisovateľom a jeho milujúcou manželkou. Poviedka označuje odklon od individualistickej denníkovej formy literatúry.⁹¹

⁸⁸ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 77

⁸⁹ Ibid. S.74

⁹⁰ Ibid. S.76

⁹¹ FENG, Jin. *The New Woman in early Twentieth Century Chinese Fiction*. Purdue University Press, 2004. s.256. ISBN 1-55753-330-X. S.171

Zibin a Meilin sú manželmi už rok. Napriek tomu, že sú šťastní, obaja cítia, že im niečo chýba. Povedka sleduje spisovateľa Zibina, ktorý nemá za sebou pozoruhodné úspechy, ale za to je veľmi obľúbený u mladých čitateľov. Meilin je Zibinová milujúca manželka. Na rozdiel od manžela, nie je pohrúžená do intenzívneho tvoriaceho procesu autora, preto si uvedomuje jednoduchosť svojho života, s čím nie je spokojná. Túži si naplno vychutnávať život, nájsť si vlastné spoločenské postavenie a dúfa, že sa jej to podarí spoločne s jej manželom: „*Mej-lin oblékla každý den jiné šaty, zelené, červené, a co chvíli si s C'-pinem někam vyšli. Avšak v hloubi srdce je něco trápilo a nebyla spokojená. Když se dívala na proudy lidí v ulici, myslívala si, že život každého z nich má větší smysl než její vlastní. Nechtěla zemřít, chtěla žít krásně a radostně. Nevěděla však, jak toho dosáhnout. Potřebovala někoho, kdo by ji vedl. Horoucně si přála, aby si v tom s C'-pinem rozuměli, vždyť C'-pin byl na tom zrovna tak.*“⁹²

Problémy vo vzťahu spôsobuje náladovosť Zibina. Meilin napriek tomu, že ho miluje, nevie ako má k nemu pristupovať. Ovládajúca povaha Zibina postupne vytvorila medzi nimi priepasť. Niečo sa v nej ale zlomí a v tom momente je pripravená Zibinovi oponovať, začína to rozdielnym názorom na Meilininu obľúbenú pochúťku a končí to rozdielnym pohľadom na život. Po vyjadrení túžby nad vzdelaním, sa jej Zibin vysmeje, nemyslí si, že by bola úspešná. Ona mu na to odpovie: „*Co se líbí tobě, nemusí se líbit mně...*“⁹³ Po udalosti začne uvažovať nad svojim životom. Nepochybuje o manželovej láske, ale o smere, ktorý jej život nabral po tom ako sa spoznali: „*Byla šťastná, to nezapírala, protože on ji miloval. Z nevysvětlitelných důvodů přepadla ji však najednou nespokojenost.*“⁹⁴

Aby si zlepšili vzťah, Meilin pre nich vymyslela výlet k Západnému jazeru. Bohužiaľ výlet sa nakoniec nekonal, Zibinovi sa uľaví, lebo sa bál odchodu z mesta. Myslí si, že keď odíde a nebude nejaký čas tvoriť, úplne sa na neho zabudne: „*Co by získal tím, kdyby odjel k Západnímu jezeru? Jen dočasný klid, dočasně odloučení od světa. Nebyl si však jist, zda dosáhne klidu tím, že zapomene na všechno. A nebylo by tak nesnadné, aby byl on světem vyloučen. Kdyby se to přátelé dověděli, určitě by se mu*

⁹² LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 98

⁹³ Ibid. S. 90

⁹⁴ Ibid., S. 93

vysmáli a řekli by, že se jich bojí, že se skryl před novou dobou. A pak by na něj všichni skutečně zapomněli. I jeho jméno by zaniklo. Pak by ho i ti studenti, kteří ho tolik zbožňovali, a ti proslulí vzdělanci, kteří ho chválili, ztratili z dohledu a dobrý dojem, který v nich zanechal, mohl by časem zmizet a zkalit se.“⁹⁵ Zibin sa kompletne ponorí do vytvárania literárnych diel.

Postoj Meilin sa tiež zmenil. Nechce už nečinne sedieť a byť dokonalou manželkou, ale túži si nájsť prácu a dúfa, že sa zaradí do spoločenského diania: „Meilin však nechcela žiť v nečinnosti. Potrebovala, aby sa niečo dĕlo, chcela medzi ľudi, chcela rozumieť spoločnosti a pracovať pro ni. Nebyla z tých žen, ktoré dovedou žiť v ústraní.“⁹⁶

Rozhodla se, že si sama najde nějaké zaměstnání. Byla přesvědčena, že to dokáže, a nechtěla se o tom radit s C'-pin.“⁹⁷

Zibin je pohrúžený do tvorby, nevšimol si, že jeho manželka sa mení. Napriek tomu, že ho nesmierne miluje, čo spomína v poviedke viac krát, Meilin túži po vlastnej úlohe v spoločnosti. O svojich plánoch nepovie manželovi, lebo vie, že by sa ju snažil zastaviť. Je si plné vedomá, že ho musí klamať, ale riskne to. Pomáhať jej začal Zibinov kamarát. Berie ju na študijne literárne schôdzky, kde stretáva ľudí z rôznych spoločenských skupín: robotníkov, spisovateľov a študentov. Väčšinu ľudí nepozná, ale medzi nimi sa cíti oveľa lepšie ako osamote s Zibinom: „Neznala tu nikoho kromě Žo-čchüana, avšak necítila se ani trochu nesyvá. Bylo ji tam dobře, rozuměla jim. Všechno to byli její soudruzi.“⁹⁸ Ukázaný je tu kontrast medzi domácim a revolučným životom.

Na stretnutí sa voľne rozpráva s ľuďmi o živote a práci a získavala nové informácie o spoločnosti, ktorá jej doteraz bolí cudzie. Meilin cíti oveľa viac zadosťučinenia pri týchto stretnutiach než doma, kde iba čaká na manžela. Nakoniec uprednostňuje neznámu budúcnosť revolúcie pred bezpečným domácim životom s predvídateľným manželom. Zúčastní sa na demonštrácií, s Zibinom sa rozlúčila v podobe listu. Dôvod prečo tak konala, môžeme nájsť o pár strán vpredu, kde Meilin

⁹⁵ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 101

⁹⁶ Ibid. S. 102

⁹⁷ Ibid. S. 103

⁹⁸ Ibid. S. 107

spomína, ako jej Zibin môže zabrániť v zúčastňovaní sa literárnych stretnutí: „Zdalo se jí, že se musí se vším svěřit C-pinovi, a několikrát se téměř prozradila. Ale pak se přece jenom ovládla. Bála se, že by jí mohl bránit v jejím úmyslu a všechno ji překazit.“⁹⁹

Zibin jej odchodom trpí, je smutný a cíti sa osamelý. Jeho lásku k Meilin premieňa na nenávisť. Na záver ju nechce ani len vidieť: „I ona, tak sladká, a teď ho opustila a utekla s tím davem. (...) Neměl, kam by šel, byl osamocen. Trpěl. (...) Nedoufal, že by se Mej-lin mohla vrátit. Nechtěl ji už vidět. (... Nesnesl by, aby takový člověk žil s ním v jedné místnosti.“¹⁰⁰

Vďaka poviedke „Šangaj na jaře 1930“ Ding Ling ukazuje dôležitosť revolúcie, ktorú stavia nad všetko ostatné. Vyberá sa rozdielnou cestou k individuálnemu posilneniu postavenia žien, a to súčasne kontrolou ich emócií a účasti v revolúcií.¹⁰¹

3.2.4. „Povodeň“ (水, Shuǐ, 1931)

Príbeh sleduje zoskupenie ľudí, ktorí utekajú zo svojho domova pred ničiacou povodňou. Premiestňujú sa z dediny do dediny, kdekoľvek ich uchýlia. Pri jednom meste sa utečenci zastavia, dúfajú, že im ľudia z mesta pomôžu a poskytnú im jedlo a prístrešie. Starosta mesta im sľúbi, že pre nich usporiada zbierku a na okrese vypýta jedlo. Po príchode z úradného mesta zistia, že starosta pre nich nič neprinesol. Mestečko ešte naviac posilní svoju obranu, strážia mesto zo všetkých strán a sú rozhodnutí nikoho nepustiť za ich brány. Dedinčania sa boja, že utečenci ich vo svojom zúfalstve napadnú: „Bylo však zřejmé, že lidé zápasící se smrtí stojí den ode dne semknutěji při sobě.“¹⁰²

Jeden z utečencov sa vyšplhal na strom, z ktorého vidí situáciu v meste: „Blázni! Nelezte jim na lep! (...) Prý nemají obchody s rýží! Kdo to kdy slyšel. Rýži schovali, tak

⁹⁹ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 106

¹⁰⁰ Ibid. S. 109

¹⁰¹ FENG, Jin. *The New Woman in early Twentieth Century Chinese Fiction*. Purdue University Press, 2004. s.256. ISBN 1-55753-330-X. S. 171

¹⁰² LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S.139

*je to! (...) Náš statkář má taky plnou sýpku, tak proč nám nedá? Vždyť už i naši dědové na něj dřeli...!*¹⁰³

Vedeli, že im nikto iný nepomôže, preto zobrali veci do vlastných rúk. Z bezmocného sa stáva odhodlaný dav - odhodlaný dostať sa do mesta, kde ich čaká jedlo a útočisko.:., *V zčernalých tvárích civěly veliké, hladové oči, podobné zřítelnicím divokých šelem. Uchlácholili je provoláními a mnohoslibnými slovy. A oni se spokojili s nadějí, že jsou ztraceni, a zůstanou-li na tomto místě, čeká je bezpochyby smrt. Byli bezmocní a nad propastí smrti, prochvěl jimi pocit rozhořčení.*¹⁰⁴

*Když obloha proběhlávala úsvitem, hnuly se ty zástupy bědných, vyhladovělých, mužové vpředu, za nimi ženy, zástupy hučící a divočejší než povodeň, a valily se na bránu.*¹⁰⁵

V poviedke „Povodeň“ je skúmaná kolektívna psychológia skupiny zasiahnutou ničivou pohromou. Nedostatok pomoci zo strany starostu a vysoko postavených funkcionárov na okresnom meste ich prinúti k akcií – k revolúcií.

3.2.5. „Jedné noci“ (某夜 Mǒu Yè, 1932)

Poviedka ukazuje popravu väzňov. Je rozprávaná z pohľadu jedného väzňa, ktorého meno sa v poviedke nevyslovuje. Počas cesty na popravu vidí pred očami tvár, ktorá v ňom vyvoláva pocit lásky: *„Před očima uviděl dvojici vlídných očí, neustále nahlížejících do jeho nitra. Dvojici očí, na které bylo těžko zapomenout.*¹⁰⁶

...,... a tu pojednou uviděl zase tu známou, milou a blízkou tvář. Vyčetl z ní mnoho uklidňujícího a hřejivého. Dala mu něco, co mluvilo za tisíce slov: útěchu a povzbuzení, jakou může dát jen ve chvíli nejvyššího utrpení soudruh soudruhovi. Nenávist a stesk v něm pohasl a pocit lásky a něčeho, co je obsaženo jen ve slově život, naplnil jeho

¹⁰³ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 139

¹⁰⁴ Ibid. S. 136

¹⁰⁵ Ibid, S. 140

¹⁰⁶ Ibid. S. 142

rozbolavělé nitro. Moci jen obejmout tu hlavu, vřele ji políbit! Odpověděl na ten pohled horlivým, nadšeným přitakáním.“¹⁰⁷

Vrelé pocity mu dodávají odvahu kráčať so zdvihnutou hlavou na popravisko. Na mieste stráže prepočítavajú väzňov a pripravujú di zbrane na streľbu. Väzni stoja vedľa seba a čakajú, zrazu jeden z nich začne zvolávať heslá ich politickej strany a povzbudzuje aj ostatných väzňov, aby sa k nemu pridali: „*Avšak tu jeden z nich mocným hlasem zvolal: „Vzhůru, soudruzi! S námi bude brzy konec, ale pamatujte, že na jiném místě právě dnes zahájili velikou schůzi. Dnes byla ustavena naše vláda. Pozdravme ji! Ať žije naše vláda...!”*“ *Ač ještě před chvílí jim bolest svírala hrdla, ač nemluvili a téměř už nežili, všichni rázem procitli a vykřikovali, provolávali hesla, která se jim rodila na jazyku.*“¹⁰⁸

Streľba začala, väzni postupne zomierali ale až do posledného dychu vykrikovali na slávu ich strany. Poviedka končí odchodom strážcov z popraviska. Mŕtvolý nechali ležať na zemi, kde ich krv presakovala do napadaného snehu.

Ding Ling sa zamerala na opis pocitov človeka, ktorý kráča k svojej smrti. V diele ukázala jeho počiatočný strach, ktorý sa mení na odvážnosť a nebojácnosť. Príbeh je zidealizovaným obrazom smrti jej partnera Hu Yepina.¹⁰⁹

3.2.6. „Básnik Jarov“ (1933)

Poviedka rozpráva príbeh o ruskej rodine žijúcej v Šanghaji. Rodina upadal do chudoby, Jarov si snaží nájsť prácu, ale nedarí sa mu. Kvôli tomu sa uchýli k žobraniu, ešte aj najmenšia členka rodiny, dcéra Anka, nasleduje jeho príklad. Celé dni trávi v meste, večer si zoberie vyžobrané peniaze a ide do krčmy piť spolu s ďalšími rusmi.

V meste medzi ľuďmi vládla nevraživosť voči rusom, hlavne kvôli hluku, ktorý spôsobovali: „*Hluk v krčmě rušil spánek všech sousedů, drobných Číňanů, kteří museli*

¹⁰⁷ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 142

¹⁰⁸ Ibid. S. 144

¹⁰⁹ HLADÍKOVÁ, Kamila. *Moderní čínská literatura: učební materiál pro studenty sinologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, s.189. ISBN 978-80-244-3840-5.. S.38

*brzy ráno vstávat do práce. Nikdo z nich nemohl povykujícím Rusům přijít na jméno.*¹¹⁰

V tom istom čase sa uskutočňuje stávka medzi sprievodcami v autobusoch. Toho využili ruský prisťahovalci, chopili sa práce, ktorú Číňania nebolí schopní robiť za nízky plat. Jarov sa taktiež k nim pripojil a konečne si našiel prácu. Najviac ho tešilo, že sa to stalo na úkor Číňanov: *„Vlezli se v autobuse a skákali radostí. Nejen proto, že konečně našli zaměstnání, ale poněvadž věděli, že celá ta smečka chudasů bude vyhozena na dlažbu. Neznali je. Mezi jednotlivými z nich nebyla dříve jiskřička osobní nenávisti. Nenáviděli je jen proto, že to byli čínští proletáři.*¹¹¹

Stávkari sa však nahnevali a jeden deň napadli Jarova, ktorý mal na sebe pracovnú uniformu. Po útoku ho priviezli do nemocnice, kde spal v čistej posteli a spomínal na svoj život zo školy. Ležal tam celý týždeň a zatiaľ sa mu donášali správy o stávke, ktorá ešte neskončila, čomu bol Jarov rád. Nerád opúšťal pohodlie nemocnice, ale vedel, že sa musí vrátiť do práce. Zaumienil si, že sa silou-mocou bude držať práce sprievodcu a za nič sa jej nevzdá: *„Se zhojenými jizvami se objevil na stanovišti. Měl opět na sobě uniformu.*¹¹²

*„Zuby nechty si držel své místo průvodčího.*¹¹³

Počas celého diela Jarov spomína na svoju minulosť, na radostný a pohodlný život v prepychu a ako to všetko stratil: *„Kolem přejelo auto. Seděli v něm zazobaní obchodníci a Evropanky s rudými rty. Vítr čechrál jejich nazlátlé vrkoče. Před očima se mu mihl stín někdejšího radostného života.*¹¹⁴

„Anglický úředník byl vskutku jako z cukru. Vznesené chování, laskavý, z očí mu zíral blahobyt. Nažehlené šaty, plátěné střevíce bez poskvrnky. Jarov zapomněl na své dobré chování a rozesmál se. Kdysi dávno býval také tak čistý a žil v přepychu. Ted'

¹¹⁰ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 148

¹¹¹ Ibid. S. 152

¹¹² Ibid. S. 157

¹¹³ Ibid. S. 157

¹¹⁴ Ibid. S. 148

však byl špinavý, že ho nikdo nemohl považovat za vzdělance. Obyčejný pobuda se z něho stal.“¹¹⁵

„Léta už neležel v čisté posteli. Cítil se tak šťasten jako za chlapeckých let, když byl v internátu střední školy.“¹¹⁶

Spomienky mu slúžia ako motiváciu pri udržaní si práce. Udržuje v sebe nádej, že sa vypracuje z chudoby a môže ponúknuť svojej dcére lepší život.

3.2.7. „Útěk“ (1933)

Skupinka mužov odchádza z vidieka do Šanghaja. Dúfajú, že v meste si nájdu prácu a lepší život. Tam ich čaká taká istá situácia ako na vidieku – žiadna práca, málo peňazí, nedostatok jedla. Spoliehajú na pomoc strýka jedného z mužov, ktorý za nimi neprichádza. Rozhodnú sa ho teda hľadať, ale to sa im nepodarí. Vydajú sa k Zhangovej (jeden z mužov) rodine, v meste žije jeho sestra a švager, ktorí tiež prišli za prácou. Našiel však švagra bez peňazí a práce a sestru zúboženú ťažkým životom v Šanghaji: „Čang ze sebe slova nedostal. Rty semknuté, pohnut, zírá do obličejce sestry k nepoznání změněné. Čím má utěšit tohoto muže a ženu, umořené hladem?“¹¹⁷

V meste stretnú muža, ktorý im porozpráva svoj zážitok z práce. V továrni pracoval so svojim otcom. Pás mu v jeden deň odseklo ruku a ako kompenzáciu mu továreň vyplatila desať dolárov. Otec už nemohol pracovať, takže nemali peniaze na jedlo a jeho matka sa musela uchýliť k prostitúcií.

Muži sú zúfali a nevedia, čo majú spraviť. Vidia aké zúfalstvo našli v meste, práca ich nečaká a domov sa vrátiť nemôžu, lebo nemajú peniaze na lístok na vlak. Príbeh končí príchodom vlaku, ktorý nesie ďalšie skupiny ľudí hľadajúcich lepší život: „Ozvalo se vzdálené hučení a už vlak proletěl kolem jako šíp. Náraz větru smýkl jimi po náspu. Na smolné obloze se rozmázl hustý kouř. Do Šanghaje jel ten vlak. A za těmi osvětlenými okny zase sedí lidé. Svízelný život na venku nutí je prchat do města. I oni ve

¹¹⁵ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 152

¹¹⁶ Ibid. S. 156

¹¹⁷ Ibid. S. 165

vagónu spí, rozevřené chřtány, sliny jim kanou z úst... I oni ubozí spřádají marné sny.“¹¹⁸

V poviedke sa ľudia z vidieka snažia ujsť z chudobných dedín do bohatého mesta. Tam ich čaká taká istá realita ako doma – nedostatok práce, peňazí a jedla.

3.2.8. „Na vesnici Ranních červánků“ (我在夏村的时候, Wǒ zài Xiàcūn de shíhou, 1940)

Hlavná postava v poviedke „Na vesnici ranních červánků“ sa teší na lepšiu budúcnosť v novom prostredí. Ding Ling v diele zachádza do hlbších tém, približuje čitateľovi život ženy počas vojnového konfliktu, ktorý sa dá zhrnúť do vyjadrenia jednej z postáv: „*Je to trpký úděl, být ženskou.*“^{119, 120} Je to najznámejší čínsky príbeh o špiónke počas druhej Čínsko-Japonskej vojny¹²¹ (中国抗日战争, Zhōngguó Kàng Rì Zhànzhēng, 1937-1945) a jeden z najznámejších príbehov 20. storočia.¹²²

Dielo je písané z pohľadu rozprávačky, ktorá bola poslaná do dediny na oddych. Hlavná postava v poviedke, najviac rozoberaná a opisovaná, je Zhenzhen, mladá žena, z ktorej sa pri okupácií Japoncami stala špiónka. Nielen, že trpezlivo znášala neskutočné utrenie v rukách Japoncov, taktiež je schopná prekonať obmedzenia rodinnej a romantickej lásky pomocou rozumného uvažovania.¹²³

¹¹⁸ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 171

¹¹⁹ Ibid. S. 181

¹²⁰ FEUERWERKER, Yi-tsi M., „The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspects of the Writer's Role in Ding Ling.“. s. 299

¹²¹ Čínsko-Japonská voja je to vojnový konflikt medzi Čínou a Japonskom. Odohrávala sa od 7. júla 1937 do 9. septembra 1945

¹²² EDWARDS, Luise. „Women Sex-spies: Chastity, National Dignity, Legitimate Government and Ding Ling's "When I was in Xia Village"“. *The China Quarterly*, No. 212, 2012, s. 1059-1078. dostupné z: https://www.jstor.org/stable/23509481?seq=1#metadata_info_tab_contents. S.1062

¹²³ FENG, Jin. *The New Woman in early Twentieth Century Chinese Fiction*. Purdue University Press, 2004. s.256. ISBN 1-55753-330-X. s 193

Rozprávačka sa v dedine stretne s dievčinou Zhenzhen, ktorá sa práve vrátila domov po roku strávenom medzi japonskými vojakmi. Pri útoku japonskej armády na dedinu, bola Zhenzhen zajatá. Neskôr utiekla, ale bola poslaná naspäť Komunistickou stranou, ktorá ju využila na získavanie informácií od nepriateľa. Kvôli chorobe bola nakoniec prepustená domov. Ako žena bola využívaná oboma stranami konfliktu.¹²⁴ Príbeh predstavuje realistický pohľad na emočnú a fyzickú cenu, ktorú zaplatila špiónka sexuálnymi službami za informácie získané pre Komunistickú stranu v 40. rokoch 20. storočia v Číne.¹²⁵

Rozprávačka, ktorá v poviedke nie je menovaná, sa spriatelí s Zhenzhen a na základe jej opisu vidíme jej postupnú zmenu. Obyvatelia dediny sa na ňu pozerajú s opovrhovaním a nenávisťou: „*Nenávist hluboké pohrdání byli v jejich pohledu. (...) A ty ženy! Při pohledu na ni se nafoukly, objevily najednou, jak ony jsou čisté, protože je nikdo nepošpinil, a byli na to pyšné.*“¹²⁶ Sú ňou posadnutí – ich nevedomosť o jej pobyte medzi Japoncami ich vedie ku špekuláciám a ohováraniam: „*Ani já se v tom nevyznám. Pověstí je mnoho...*“¹²⁷

Dôsledky misie dopadajú aj na rodinu: „*Chtěla jsem se teď jen podívat na otce a na matku... ale s maminkou není řeč. Když tu nejsem, pláče, když se vrátím, tak taky.*“¹²⁸

Rodičia vedia, že ako bývala špiónka, nemá po návrate veľa možností. Všetci obyvatelia dediny si uvedomujú, že už nie čistá, lebo spávala s nepriateľmi a nikto sa k nej nechce ani priblížiť. Keď Xia Dabao príde so žiadosťou o ruku, okamžite sa chytia príležitosti a naliehajú na Zhenzhen, aby ponuku prijala. Dúfajú, že jej to pomôže asimilovať sa späť do dedinského života a na základe toho môže byť prijatá komunitou.

¹²⁴ FEUERWERKER, Yi-tsi M., „The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspects of the Writer's Role in Ding Ling.“. s. 299

¹²⁵ EDWARDS, Luise. „Women Sex-spies: Chastity, National Dignity, Legitimate Government and Ding Ling's "When I was in Xia Village"“. *The China Quarterly*, No. 212, 2012, s. 1059-1078. dostupné z: https://www.jstor.org/stable/23509481?seq=1#metadata_info_tab_contents. S.1064

¹²⁶ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 183

¹²⁷ Ibid. S. 179

¹²⁸ Ibid. S. 181

Xia Dabao je vykreslený v pozitívnom svetle, nestráni sa Zhenzhen, má ju rád a nebojí sa si ju zobrať napriek chorobe: „*Přichází trpělivě a žádá o ni rodiče ještě i teď, kdy je tak poznamenaná a nakažena těžko vyhojitelnou chorobou. Nezavrhl jí s nenávistí, nebojí se, že se mu budou lidé vysmívat. Cítí snad, že ho ona nyní potřebuje ještě víc.*“¹²⁹ Napriek jeho ušľachtilým dôvodom, Zhenzhen nemá záujem o vydaj. Rozprávačka videla, že navzdory utrpeniu, ktoré v živote zažila je Zhenzhen silná a plná života. Nepotrebuje nikoho, aby jej pomohol, hlavne nie manžela: „*Domnívala jsem se, že nepotřebuje nikoho, právě proto, že tolik vytrpěla a zatvrdila se.*“¹³⁰

Napriek traumatickým skúsenostiam, získaných počas pobytu medzi Japoncami, sa Zhenzhen rozhodne zmeniť svoj život: „*Nedoufám už ve štěstí. Myslím, že když budu žít mezi cizími, bude to přece jenom lepší než mezi svými. Doma budou souhlasit, abych odešla a léčila se. Ale já tam pak zůstanu a budu se učit. (...) Nemá smyslu, abych byla tady pořád se všemi pohromadě. Každý si půjdeme za svým vlastním cílem. Tak to bude lepší pro mě i pro ně. A myslím, že v tom není nic špatného. Tam venku, až přijdu do jiného prostředí, bude ze mě zase nový člověk.*“¹³¹ Zhenzhen sa vzoprela rodičom, urobila vlastné rozhodnutie. Dala prednosť učeniu a samostatnému nezávislému životu bez rodiny a známych. Rozprávačka bola príjemné prekvapená jej rozhodnutím: „*Byla jsem nesmírně překvapená. Celá se proměnila.*“¹³²

Rozprávačka cíti, že Zhenzhen je na ceste k uzdraveniu po utrpení, ktorým si prešla. Z fyzického hľadiska vďaka tomu, že nevyzerá akoby prešla hrôzami špionáže: „*Ani známka nemoci... její tvář ruměná, zvučný hlas, nebyla ostýchavá, ani zase nevázaná. Nevychloubala se. Ani bys nepoznal, jakým utrpením prošla, proč tak zatrpkla.*“¹³³ S psychického hľadiska bolo zrejmé, že Zhenzhen je silná a odolná voči vonkajším škodlivým podnetom: Nezáleží jej na ohováraní, horlivo dychtí po nových informáciách. Na koniec sa rozhodne opustiť svoj domov a vydať sa do cudzieho mesta, kde ju nikto nepozná, tam ju nikto nebude súdiť za jej činy ako to robia obyvatelia dediny.

¹²⁹ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225, S. 184

¹³⁰ Ibid.S. 184

¹³¹ Ibid. S. 189

¹³² Ibid. S. 189

¹³³ Ibid. S. 182

3.2.9. „Nová víra“ (新的信念, Xīn de xìnniàn, 1941)

Príbeh sleduje rodinu Chen, ktorá žije spokojným životom na dedine. Dedina je napadnutá Japoncami a čitateľ sleduje príbeh rodiny po útoku. Hlavnou postavou je matka pána Chena, ktorej meno sa v poviedke nevyslovuje, ja ju spomínam pod menom starenka.

Po napadnutí dediny japonskou armádou a evakuácií, sa manželia Chenovi so staršou dcérou vracajú domov, nevedia však kam zmizla ich starká a mladšia dcéra. O niekoľkých dňoch neskôr sa starenka objaví pred ich domom. Na začiatku je na tom psychicky zle, neskôr z ničoho nič ožije a začne rozprávať o Japoncoch, ako zabili jej vnučku a ju odviekli so sebou do tábora, kde sa o nich starala. Túžba žiť sa jej vrátila a zároveň nachádza novú misiu – oboznámiť ľudí s tyranizmom Japoncov a povzbudiť ich do boja. Explicitne opisuje, čo sa stalo jej a taktiež aj vnučke, ktorú počas napadnutia strážila: *„Touha po živote vrátila stařence zdraví. Za několik dní se už vyhřívala na sluníčku. ... I o svém utrpení vyprávěla. Byla odvečena vojáky, musela jim prát uniformy a šít vlajky. Bili ji. Vyhrnula rukávy, rozepjala límec a ukazovala sotva zhojené jizvy.“*¹³⁴

Rodina prestáva tolerovať jej rozprávanie. Postupne ju jej rodina a ľudia v dedine začali brať ako blázna: *„Nepoznávali ji.“*¹³⁵

*„Celá vesnice už o ní věděla. Děcka za ní pobíhala a pokřikovala. (...) Tak máme doma blázna. (...) Babička je teď docela jiná. Všimli jste si, když mluví o vnoučatech, ani slzu neuroní. Nejde mi na rozum, jak může být tak zatvrzelá.“*¹³⁶

Jedného dňa za ňou prišli dve mladé ženy, čo bolo nezvyčajné, lebo za starenkou nikto nechodí. Ich zámerom bolo získať si starenkinu dôveru a prehovoriť ju, aby im pomohla pri ich vlastnej revolučnej iniciatíve: *„Vždyť mi také Japonce na smrt nenávidíme a hledáme ty, co by se připojili k naší armádě a pomstili Čínu. Jenže my*

¹³⁴ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 198

¹³⁵ Ibid. S. 198

¹³⁶ Ibid. S. 199

neumíme mluvit jako vy. Stařenko, přidejte se k nám! My ze Svazu žen chceme lidem vyprávět právě takové věci. To všechno proto, že chceme pomáhat vyhnat Japone.“¹³⁷
Starenka neváha a vstupuje sa do Zväzu žien.

Stretnutia, kde rozprávala o skúsenostiach s Japoncami láka veľa žien a zväz sa postupne rozrastá. Starenka sa cíti šťastne, keď spomína zážitky zo zajatia, všetci ju nadšene počúvajú: „*Pak zvolna zvedala oči od zástupu a zahľadela se do prázdneho modrého prostoru. Zdálo se jí, že vidí, jak se všechno staré hroutí a uprostřed se rodí čistá záře. Ač slzy zamžily její zrak, přece rozeznávala, že záře silí, a nová pevná víra se rozhostila v stařenině nitru.*“¹³⁸

Uvedomuje si, že nachádza viac porozumenia u cudzích ľudí ako u vlastnej rodiny. Revolučné cítenie, prebudené traumatickými zážitkami, zmenilo jej podstatu z rodinnej ženy na nadšenú revolucionárku plnú elánu a života.

3.2.10. „Lidový umělec Li Pu“ (1944)

V poviedke vidíme premenu žobráka na revolucionára. Li Bu je žobrák, ktorý spieva o peniazoch a spomína si na mladosť – bol tesárom, pri práci si zvykol spievať a sníval o kariére herca. Jedného dňa ho naverbovali do armády. Nenávidel byť vojakom, tak utiekol a skrýval sa po dedinách a chrámoch. Stal sa závislým na ópiu, pridral sa k potulným hercom a začal s nimi vystupovať. V Yan'ane si zobral za manželku vdovu, kúpil si náradie a vrátil sa k svojmu prvotnému zamestnaniu tesára. Do armády ho vzali ešte na rok, potom sa Li Bu vrátil a usadil sa s manželkou. Počas nasledujúcich ôsmich-deviatich rokoch nevystupoval. Medzičasom počas Čínsko-japonskej vojny, dedinu obsadila žoldnierska armáda, takže sa obyvatelia museli mať na pozore. Li Bu pomáhal partyzánskej armáde, prezradzoval im tajomstvá. V roku 1940 sa v dedine usadil dramatický súbor. Li Bu sa išiel pozrieť na vystúpenie, jeden z hercov ho spoznal a zobral ho za vedúcim súboru. S vedúcim Ke Zhongpingom sa rozprávali o divadle, vystupovaní a živote. Na druhý deň mu vedúci dal peniaze pre rodinu, za čo mu Li Bu sľúbil, že s nim pôjde vystupovať.

¹³⁷ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 202

¹³⁸ Ibid. S. 204

Počas vystúpenia došlo k streľbe, Li Bu bol rozhorčený, na čo mu vedúci vysvetlil situáciu v Číne, povedal mu o komunistoch a proti-japonskom hnutí. Súbor aj s Li Buom sa vydal na cestu. Život v súbore sa mu pozdával a neplánoval sa vrátiť domov k manželke a deťom. Dokonca sa mu podarilo vyliečiť sa z ópiovej závislosti. Práca v súbore ho naplňovala, všetci členovia ho prijali medzi seba: „*Vyučoval zpevu i hře a dokonce i sám vystupoval.*“

„*V době, kdy přišel Li Pu do souboru, kouřil ještě opium, které si s sebou přinesl*“¹³⁹

„*Li Pu si brzy uvědomil, že jedině on z celého souboru má tento ošklivý zlovyk. I rozhodl se. Rval se sám se sebou několik dní, až zvyk přemohl.*“¹⁴⁰

„*Avšak soubor si zamiloval nade všecko a vážil si toho, že se v něm může vzdělávat. Kromě toho si teprve teď uvědomoval, že dává své umění skutečně všem a pracuje pro budoucí štěstí všech trpících lidí. Tím celý pookřál a omládl. Teprve teď se cítil opravdu člověkem. Když projevil své rozhodnutí zůstat v souboru, všichni to s radostí uvítali. Našel svůj domov navždycky.*“¹⁴¹

Keď sa súbor vrátil do Yan'anu, Li Bu bol pozrieť svoju manželku a deti, sľúbil, že príde domov na konci roka, aby našiel synovi manželku. Na konci diela ja Li Bu zvolený za delegáta a zúčastňuje sa schôdze kultúrnych pracovníkov pohraničných oblastí. Na schôdzke rozpráva o svojom živote - o živote v armáde, úteku z armády, žobraníu, remeslu a nakoniec divadlu. Jeho reč mala veľký ohlas a všetkým sa zaľúbila. Uvedomil si ako veľmi sa jeho život zmení a aký šťastný je vo svojej novej roly revolučného ľudového umelca: „*Čím byl v minulých padesáti letech? Lidovým umělcem, utlačovaným vojenskými mocipány a celou starou společností. Byl obklopen špatným prostředím, byl to ubohý herec, propadlý opiu.*“¹⁴²

¹³⁹ LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 210

¹⁴⁰ Ibid, S. 210

¹⁴¹ Ibid. S. 210-211

¹⁴² LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225. S. 212

„Avšak teď? Je revolučním a horlivě pracujícím lidovým umělcem. Odvážně tu mluví před tolika delegáty, před všemi těmi osvětovými pracovníky, umělci a literáty.“¹⁴³

„Mluví o tom, jak se herci ze staré společnosti mají probíjovat k novému směru v umění. A on sám je příkladem. On sám už tuto cestu nastoupil, touto cestou jde.“¹⁴⁴

V poviedke Ding Ling ukazuje ako evolúcia môže zmeniť život k lepšiemu. Li Bu sa nevedel zaradiť do spoločnosti, aj keď mal rodinu a práce, stále ho to nenapĺňovalo. Po pridaní k súboru ho zaujalo vzdelanie a vystupovanie, ktoré ho nakoniec doviedlo k revolučnému mysleniu. Až v revolúcií našiel úplné naplnenie.

3.2.11. „Na dobytčím trhu v Čuan-jao-wan“ (1944)

V prvej časti sa poviedka začína opisom dediny Zhuan'yaowan a ukazuje ako sa od jej vzniku zmenila. V druhej časti opisuje priebeh dobytčieho trhu, na ktorý sa ľudia z dediny aj z okolia tešia. Príbeh opisuje, aké veci sa predávali v jednotlivých stánkoch, aký ľudia prišli na trh, divadelné predstavenia a zábava až do neskorého večera. V nedeľu sa vyberali dane. Zisťovalo sa koľko sa predalo tovaru, aké boli tržby.

V tretej časti sa rozpráva o modernizácii dediny. Pribúdaním ľudí a modernizáciou priemyslu dedina prekvitala. Jediný problém bola vysoká úmrtnosť detí. Ľudia v dedine neverili na doktorov, namiesto nich si pri choré dieťa zavolali zaklínača. V dedine usporiadali divadelné predstavenie, aby poukázali na neschopnosť zaklínačov uzdraviť chorých. Pred divadelným vystúpením vyšiel na javisko kúzelník Mi Shang'ying, ktorého ľudia spoznali ako jedného zo zaklínačov. Začal im hovoriť o kúzelníci a zaklínači nemajú čarovnú moc, preto sa musia obrátiť na lekárov. Potom začalo predstavenie, ktoré rozprávalo o rodine Zhang. Manželom Zhangovcom starším ochorelo dieťa, poslali po zaklínača, aby ho uzdravilo. Manželia Zhangovci mladší, ktorým tiež ochorelo dieťa, poslali po lekára. Lekár dieťa starostlivo prehladol a úspešne vyliečil. Dieťa starších Zhangovcov zomrelo, načo sa diváci v hľadisku pobúrili a rozhorčili, ženy, ktorým zomreli deti sa rozplakali a všetci spoločne nadávali

¹⁴³ Ibid. S. 212

¹⁴⁴ Ibid. S. 213

na starú medicínu zaklínačov. Ľudí hra zaujala a zaprisahali sa, že budú používať iba doktorov. Poviedka končí opisom zvyšku trhu.

V poviedke autorka vkladala dôraz na opis udalostí, dej príbehu bol sekundárny. Vidieť je to hlavne pri opise vzniku a vývoja dediny, vo vymenúvaní jednotlivých rokoch a udalostí, ktoré sa odohrali.

4. Charakteristika ženských postáv v poviedkach zo zbierky *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy*

V poviedkach zo zbierky *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy* sa stretávame s rôznymi ženskými postavami, v hlavných alebo vedľajších postavách. Keďže poviedky v zbierke nie sú zamerané na ženské postavy, sú prierezom poviedkovej tvorby Ding Ling, nie všetky ukazujú ženské postavy v popredí.

V zbierke som našla päť poviedok, ktoré predstavovali ženu v hlavnej úlohe. Vďaka meniacemu sa štýlu písania Ding Ling, nie všetky postavy sú rovnaké. Kvôli tomu som ich rozdelila do troch skupín, podľa ich charakteristiky.

Do prvej skupine som zaradila Suofej z poviedky „Denník slečny Suo-fej“ a A'ying z „Dům na Čchun-jün-li“. Obe poviedky Ding Ling napísala v počiatku svojej literárnej tvorby. Zamerala sa na príbehy žien žijúcich v meste, ktoré sú odvážne a zároveň aj problematické.¹⁴⁵ Prikladala dôraz najmä na ich individualizmus, sexualitu a inteligenciu. V príbehoch zobrazuje frustráciu a dilemu mladých žien, ale neponúka riešenie na ich otázky alebo ich trápenie.¹⁴⁶ Rozprávané sú z pohľadu hlavnej postavy, napr. pomoc denníkovej formy rozprávania alebo ja-rozprávača. V oboch poviedkach sa autorka zameriava na psychologický opis postavy, čo korešponduje s jej rannou tvorbou a s tvorbou autorov Májového hnutia.

Obe hlavné hrdinky sú príkladom typickej postavy z autorkinej príbehov medzi rokmi 1927-1929. Sú to väčšinou chudobné alebo choré mladé ženy, ktoré s ťažkosťami prežívajú vo veľkomeste. Odrhli sa od tradičného spoločenského správania a žijú oslobodené od obmedzení inštitúcií ako manželstvo, práca, či škola. S príchodom slobody ich prenasledujú neistoty a samota. Ekonomicky a morálne sú odkázané sami

¹⁴⁵ BARLOW, Tani. *The Question of Woman in Chinese Feminism*. Duke University Press, 2004. 494 s. ISBN 0822385392. S.151

¹⁴⁶ FENG, Jin. *The New Woman in early Twentieth Century Chinese Fiction*. Purdue University Press, 2004. s.256. ISBN 1-55753-330-X. S.151

na seba. Nepoužívajú svoje rodinné meno, niektoré si namiesto toho osvoja západné meno, ako v prípade Suofej.¹⁴⁷

Do druhej skupiny som zaradila Meilin z poviedky „Šanghaj na jaře 1930“. Na rozdiel od prvých dvoch poviedkach, autorka sa nezameriava len na psychologický opis hlavnej postavy, ale zároveň poukazuje na dôležitosť revolúcie. V počiatkoch 30. rokov zmenila obraz postavy z intelektuálnej na revolucionársku a začala používať formy objektívneho rozprávania.¹⁴⁸

Na základe hlavnej postavy, meštianky Meilin, autorka zdôrazňuje dôležitosť revolúcie v živote mestskej inteligencie.¹⁴⁹ Dielo zachytáva premenu hrdinky z objektu lásky spisovateľa na aktívnu revolucionárku.¹⁵⁰ V príbehu sa taktiež dištancuje od foriem subjektívneho rozprávania vďaka používaniu vševediaceho rozprávača.¹⁵¹

V poslednej skupine sú poviedky „Na vesnici ranních červánků“ a „Nová víra“. Najdôležitejšiu rolu v životoch hlavných hrdiniek hrá revolúcia. Obidve ženy boli zajaté nepriateľskou armádou, kde prešli najhorším obdobím ich života. Tieto skúsenosti im na konci pomôžu k lepšiemu životu.

Zhenzhen, hlavná postava poviedky „Na vesnici ranních červánků“, je mladá žena, ktorá je napadnutá a unesená japonskými vojakmi. Po prvom úspešnom úteku sa z nej stala špiónka Komunistickej vlády. Po návrate do rodnej dediny, ju dedinčania neprijímajú medzi seba, zároveň aj Zhenzhen cíti ako veľmi ju skúsenosť zmenila, preto sa nakoniec rozhodne odísť.

¹⁴⁷ FEUERWERKER, Yi-tsi Mei. Ding Ling, Zai heian zhong (In the Darkness), 1928. In: SŁUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.46-50. ISBN 90-04-07881-9. S. 47

¹⁴⁸ FENG, Jin. *The New Woman in early Twentieth Century Chinese Fiction*. Purdue University Press, 2004. s.256. ISBN 1-55753-330-X.S.171

¹⁴⁹ Ibid. s. 175

¹⁵⁰ FEUERWERKER, Yi-tsi M. „The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspects of the Writer's Role in Ding Ling.“ In GOLDMAN, Merle. *Modern Chinese literature in the May Fourth Era*. Cambridge Massachusetts: Cambridge University Press.1977.s.281-307. Harvard east Asian series. ISBN 0-674-57911-9. S.302

¹⁵¹ Ibid. s 174

V poviedke Ding Ling ukazuje námet sexuality a jej spojenia s vojenskou a vládou rolou. Úmyselne nazvala špiónku Zhenzhen (贞贞, Zhēnzhēn), čo v preklade znamená cudnosť.¹⁵² V prípade postavy Zhenzhen vidíme negatívny aj pozitívny vplyv sexuality. Negatívny je z okolia – verejnosť odsudzuje Zhenzhen. Pozitívny vplyv má samotnú Zhenzhen, ktorá sa kvôli skúsenostiam stáva nezávislou silnou ženou, rozhodne sa uchopiť svoj život a zmeniť ho podľa vlastných túžob.

V poviedke „Nová víra“ revolučné mení postavu ženy, v tomto prípade starency, z milujúcej matky a babky na ženu odhodlanú zburcovať povedomie ľudí k revolúcií. Je to typ hrdinky, ktorá za sebou zanechala meštiansky život a romantickú lásku, prijala Marxistickú ideológiu a obetovali svoj život revolúcií.¹⁵³

Presne ako Zhenzhen z predchádzajúcej poviedky, aj starinka je unesená japonskými vojakmi a je prinútená sa o nich starať. Návrat do rodiny spočiatku neberie dobre, nikto nedokáže pochopiť, čím si prešla. Zmena pre ňu nastáva po tom, ako ju navštívili dve dievčatá, ktoré si prešli podobným utrpením. Potom ako sa k nim pridá, starinka nachádza uspokojenie v roli revolucionárky.

Ženské postavy v poviedkach od Ding Ling sú rozdielne, majú rozdielny príbeh, rozdielne vlastnosti. Všetky sú ale silné individuálne osobnosti, ktoré museli prekonať životné prekážky, ale to ich nezastavilo pri hľadaní lepšieho života.

¹⁵² EDWARDS, Luise. „Women Sex-spies: Chastity, National Dignity, Legitimate Government and Ding Ling's \"When I was in Xia Village\"“. *The China Quarterly*, No. 212, 2012, s. 1059-1078. dostupné z: https://www.jstor.org/stable/23509481?seq=1#metadata_info_tab_contents. S.1062

¹⁵³ FENG, Jin. *The New Woman in early Twentieth Century Chinese Fiction*. Purdue University Press, 2004. s.256. ISBN 1-55753-330-X. S. 151-152

5. Záver

Bakalárska práca bola venovaná analýze poviedok od spisovateľky Ding Ling zo zbierky *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy* od Dany Kalvodovej. Práca je rozdelená na tri kapitoly, pričom prvá kapitola sa zaoberá životom Ding Ling. Pomocou sekundárnej literatúry som opísala autorkin súkromný život a literárnu tvorbu. V druhej kapitole som sa presunula k analýze poviedok zo zbierky *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Na začiatku kapitoly som predstavila samotnú zbierku a potom jednotlivé poviedky. Najviac priestoru som dala poviedkam, ktoré obsahovali hlavné ženské postavy. Napokon v tretej kapitole som objasnila charakteristiku ženských postáv a zamerala som sa na päť postáv z piatich rôznych poviedok.

Hlavným cieľom bakalárskej práce bolo pomocou analýzy zistiť ako sa hlavná ženská postava v zbierke poviedok menila, kto alebo čo zmenu vyvolalo alebo k nej dopomohlo a ako sa s ňou nakoniec vyrovnala.

Na začiatku je to postava Suofej z poviedky „Denník slečny Suo-fej“, ktorú vnútorné pocity a fyzická túžba zmenili jej správanie. Vďaka denníkovej forme, ktorú v poviedke Ding Ling používa, môžeme príbeh sledovať očami Suofej. Na začiatku poviedky nachádzame Suofej v zlom fyzickom aj psychickom stave. Zatiaľ čo navonok ju trápia tuberkulóza, vnútri ju trápia samota. Jej fyzický stav jej neumožňuje udržiavať styk so svetom, tak je odkázaná na spoločnosť kamarátov, čo jej uspokojenie neprináša. Zmena nastane pri stretnutí s Ling Jishiom, ku ktorému okamžite cíti silnú príťažlivosť. Ling Jishi je vonkajší vplyv, ktorý ovplyvňuje Suofej nielen v jej správaní, ale aj v rozhodnutiach. Kvôli nemu sa presťahuje do horšieho prostredia, čo má negatívny vplyv na jej fyzický stav, prestane sa sťkať s kamarátom Weidim a je ochotná odvrátiť zrak od jeho zhýralosťou. Po ich prvom fyzickom kontakte, prvom bozku, sa od neho Suofej odvrátila. Vo svojom vnútri cíti, že vzťah s Ling Jishiom pre ňu nie je prospešný. Rozhodne sa napokon zmeniť svoj život, sama bez akejkoľvek pomoci. Prvýkrát v poviedke aktívne vyhľadáva zmenu, nie len čaká pokiaľ ju niečo alebo niekto ovplyvní. Napriek tomu, že vzťah s Ling Jishiom na Suofej spočiatku vplýval negatívne, na konci jej dodá odvalu vybrať si nevyhnutnú zmenu.

A'ying z poviedky „Dům na Čchun-jün-li“ prechádza zmenou mimo príbehu. Vďaka tomu, že Ding Ling napísala poviedku pomocou ja-rozprávania, vieme, že

hlavná postava už nejakou zmenou prešla. A'ying neustále premýšľa nad jej bývalým životom, rodinnou dedinou a bývalým priateľom. Na rozdiel od Suofej, u A'ying dochádza k zmene kvôli vnútornému vplyvu. Jej túžba po materiálnych veciach, sexuálnej voľnosti a nezávislosti jej dodala odvahu odísť od rodiny a oslobodiť sa od tradičného života na dedine. V meste sa stala prostitútkou, čo jej nevadí, pokiaľ si bude môcť nechať svoju nezávislosť. Z poviedky vieme zistiť, že A'ying neľutuje svoju zmenu, napriek práci prostitútky. Práve naopak jej prostitúcia dodáva sebavedomie a odvahu.

V ďalšej poviedke „Šanghaj na jaře 1930“ vystupuje Meilin, milujúca manželka neúspešného autora. Vďaka opisu jej pocitov zistíme, že Meilin nie je spokojná so svojím doterajším životom. Miluje síce svojho manžela Zibina, ale samotná láska jej už nestačí. Aktívne vyhľadáva zmenu, ktorú nájde v podobe študijných literárnych stretnutí. Stretáva nových ľudí, počúva nové myšlienky a zapája sa do debaty. Napriek láske, rozhodne sa opustiť manžela a vrhnúť sa do neznámej budúcnosti. V prípade Meilin, zmena v jej živote neprichádza, preto sa snaží ju aktívne nájsť. Vyrovnanie so zmenou už u Meilin v poviedke nevidíme, namiesto toho nám Ding Ling ponúka pohľad Zibina, ktorú ju za jej správanie odvrhuje a jeho láska sa postupne mení na nenávisť.

V poviedke „Na vesnici ranních červánků“ nám Ding Ling ponúka pohľad na hlavnú postavu Zhenzhen z pohľadu rozprávačky. V tejto poviedke vidíme ako sa nielen Zhenzhen vyrovnáva so zmenou ale taktiež aj jej okolie. Zhenzhen bola odvedená a zneužívaná Japonskými vojakmi. Po jej úteku ju však naverbovala Komunistická strana a Zhenzhen sa pre nich stala špiónkou. Potom ako ju Japonci prepustili, bola nútená sa zmieriť so svojou situáciou. Vďaka rozprávačke môžeme vidieť ako ju dedinčania odcudzujú, ako sa jej rodičia snažia napraviť jej situáciu a tlačia ju do pohodlného manželstva. Zhenzhen prezradí rozprávačke, že skúsenosť medzi nepriateľskými vojskami ju natoľko zmenila, že sa už nedokáže vrátiť do pôvodného života. Nakoniec sa rozhodne odísť z dediny do veľkého mesta, kde ju nikto nepozná a kde môže začať nový život. Aj napriek tomu, že v poviedke nevidíme jej predchádzajúci život, zmena v podobe únosu a zneužívania má na Zhenzhen veľký vplyv. Čo začalo ako negatívna skúsenosť, Zhenzhen dokázala obrátiť na pozitívum.

V poviedke „Nová víra“ starenka prechádza zmenou z milujúcej matky a babičky až na revolucionárku. Pri napadnutí japonskými vojskami je starenka odvečená a prinútená starať sa o nepriateľských vojakov. Po jej návrate domov k rodine sa cíti stratená, jediné v čom nachádza zadosťučinenie je rozprávanie o tyranizácii japonských vojakov. Nikto ju však nepočúva a jej vlastná rodina ju má za blázna. Všetko sa zmení, keď ju do svojho zväzu naverbujú mladé ženy, až potom starenka cíti, že môže slobodne rozprávať o svojich skúsenostiach, a tentoraz ľudia budú počúvať. Starenka sa napriek svojmu tragickému osudu snaží pomôcť, na základe skúseností chce varovať ženy pred nepriateľmi, ktorí ich zničia. V prípade starenky vidíme ako chce zmeniť svoju negatívnu skúsenosť na niečo pozitívne a vďaka pomocnej ruke mladých žien sa jej to podarí.

Pri analýze hlavných hrdiniek môžeme vidieť ako sa počas príbehu všetky postavy menia. Zistili sme, že všetky potrebujú určitú formu zmeny na to, aby posunuli svoj život smerom dopredu. Na základe analýzy som zistila, že ženské postavy museli prejsť nejakým typom negatívnej skúsenosti, aby mohli prejsť zmenou. Vyhodnotila som, že vnútorná zmena v postavách nastala ako prvá. Pomocou nej dostali odvahu zmeniť svoj život aj navonok. Zmeny boli u každej postavy rozdielne, spoločným rysom bolo, že svoju negatívnu skúsenosť premenili na pozitívny výsledok. Ding Ling teda vo svojich poviedkach

Resumé

The main goal of my thesis was to introduce female characters in short stories written by a Chinese female writer Ding Ling based on an analyses of short-stories collection *Denník slečny Suo-fej a jiné prózy* created by Czech female writer Dana Kalvodová.

The first chapter is dedicated to Ding Ling' life and literature works. In this chapter I separate her personal and professional life. We can also see situations and people who affected her work the most.

In the second chapter I analyse short-stories collection as a whole and also each short story separately. In the third chapter, based on the information collected from analyses, I characterize main female figures from short stories.

In the conclusion we can see a reached goal set up at the beginning of the thesis. Thanks to the analyses we can see what kind of changes were brought up to the female characters and how they dealt with it moving forward.

Zoznam použitej literatúry

Primárny zdroj:

LING, Ting. *Deník slečny Suo-fej a jiné prózy*. Preklad Dana KALVODOVÁ. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955, s.225.

Sekundárne zdroje:

Monografie a odborné články:

ALBER, Charles J. Ding Ling Shaanbei fengguang (Scenes from Northern Shaanxi) 1948. In: ŚLUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.55-58. ISBN 90-04-07881-9.

ALBER, Charles J. *Embracing the lie: Ding Ling and the politics of literature in the People's Republic of China*. 1st pub. Westport: Praeger, 2004. viii, 357 s. ISBN 0-275-97236-4.

BARLOW, Tani E., BJORGE, Gary J. *I myself am a woman: selected writings of Ding Ling*. Boston: Beacon Press, 1989. 361 s. Asian Voices Series. ISBN 08070674369.

BARLOW, Tani. *The Question of Woman in Chinese Feminism*. Duke University Press, 2004. 494 s. ISBN 0822385392.

DOOLING, Amy D. *Women's Literary Feminism in Twentieth Century China*. New York: Palgrave Macmillan, 2005. s.273. ISBN 1-4039-6733-4

EDWARDS, Luise. „Women Sex-spies: Chastity, National Dignity, Legitimate Government and Ding Ling's"When I was in Xia Village"“. *The China Quarterly*, No. 212, 2012, s. 1059-1078. dostupné z: https://www.jstor.org/stable/23509481?seq=1#metadata_info_tab_contents

FENG, Jin. *The New Woman in early Twentieth Century Chinese Fiction*. Purdue University Press, 2004. s.256. ISBN 1-55753-330-X.

FEUERWERKER, Yi-Tsi M. „In Quest of the Writer Ding Ling.“ *Feminist Studies*, vol. 10, no. 1, 1984, s. 65–83. dostupné z: www.jstor.org/stable/3177896.

FEUERWERKER, Yi-tsi M. „The Changing Relationship Between Literature and Life: Aspects of the Writer's Role in Ding Ling.“ In GOLDMAN, Merle. *Modern Chinese literature in the May Fourth Era*. Cambridge Massachusetts: Cambridge University Press.1977.s.281-307. Harvard east Asian series. ISBN 0-674-57911-9.

FEUERWERKER, Yi-tsi Mei. Ding Ling, Zai heian zhong (In the Darkness), 1928. In: SŁUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.46-50. ISBN 90-04-07881-9.

HARNISCH, Thomas. Ding Ling, Yike wei chu tang de qiangdan (The Unfired Bullet),1938. In: SŁUPSKI, Zbigniew. *A selective guide to Chinese literature 1900-1949*. Volume II, The short story. Leiden: E.J. Brill, 1988, s.50-52. ISBN 90-04-07881-9.

HLADÍKOVÁ, Kamila. *Moderní čínská literatura: učební materiál pro studenty sinologie*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, s.189. ISBN 978-80-244-3840-5.

LARSON, Wendy. *Women and Writing in Modern China*. Stanford, Calif. : Stanford University Press, 1998. vii, 267 p. ISBN 0804731292.

MCDOUGALL, Bonnie S. a Kam LOUIE. *The literature of China in the twentieth century*. New York: Columbia University Press, 1997. vii, s.504

PRŮŠEK, Jaroslav. *Literatura osvobozené Číny a její lidové tradice*. I. vydání. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd, 1953. s.559. Práce Československé akademie věd. Sekce jazyka a literatury, sv. 1. ISBN: (Vázano)

TAO, Tang. *History of Modern Chinese Literature*. Peking: Foreign Language Press, 1993. 527 s. ISBN 7-119-01459-5.

Writing women in modern China: an anthology of women's literature from the early twentieth century. Editor Amy D. DOOLING, editor Kristina M. TORGESON. New York: Columbia University Press, 1998. xii, s.394. Modern Asian literature series. ISBN 978-0-231-10701-3.

YING, Li-hua. *Historical dictionary of Modern Chinese literature.* Lanham, Maryland: The Scarecrow Press, 2010. xxviii, s.466. Historical dictionaries of literature and the arts, 35. ISBN 978-0-8108-5516-8.